

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُم

آموزش قرآن

سوم دبستان

بر اساس مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش، این کتاب توسط آموزگار پایه ۳ طی جلسه در هفته تدریس می‌شود. ضمناً در تدریس این کتاب، استفاده از لوحه‌ی آموزشی ضروری است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

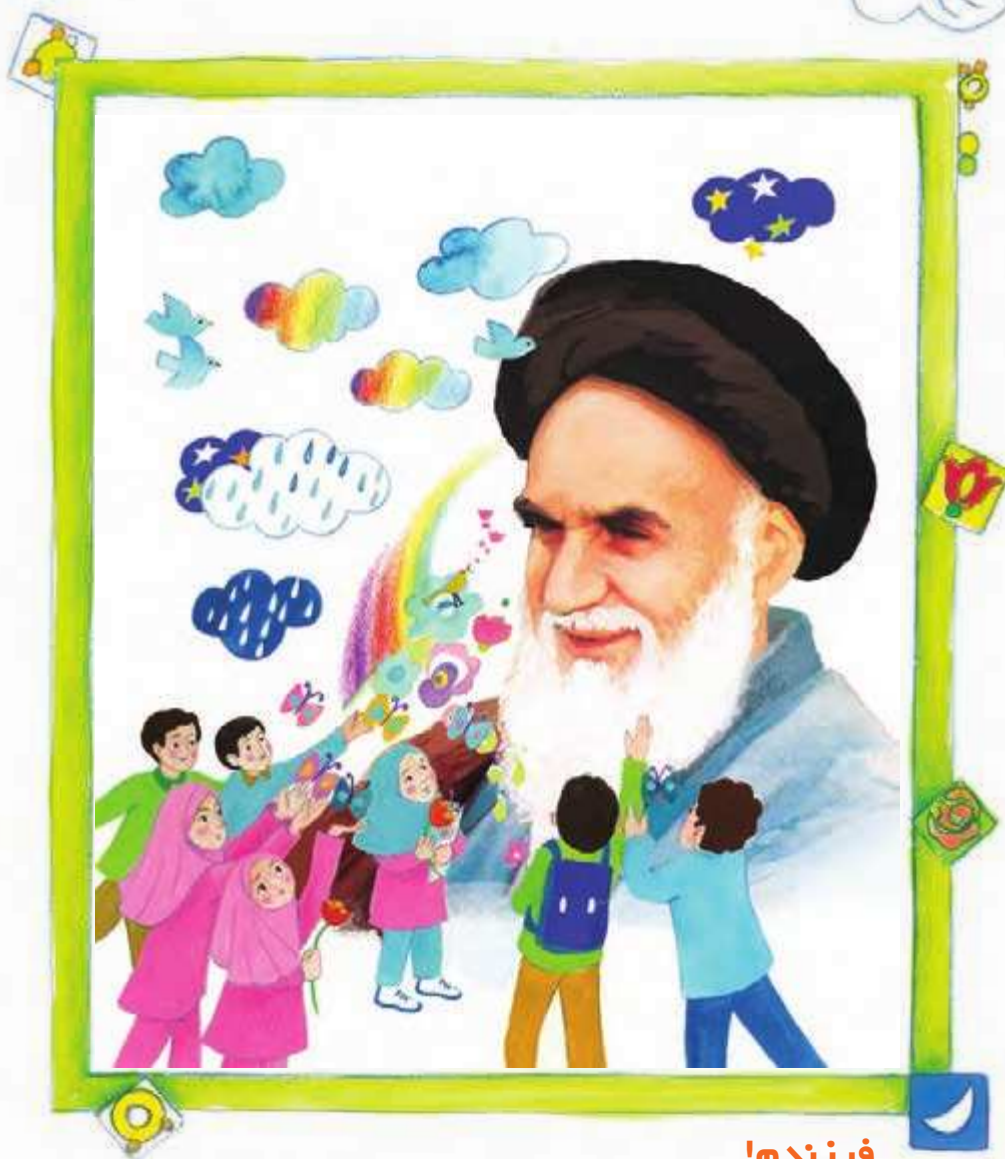

نام کتاب :	آموزش قرآن - سوم دبستان - ۳۰۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه‌پور، محی‌الدین بهرام محمدیان، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، سید مهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدا نیان و حسن فلاح با همکاری : سید محمدعلی جواهریان و محمد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدعلی دهقانی (بازنویسی داستان‌ها)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - نفیسه شهدادی (طراح گرافیک و تصویرگر) - طاهره حسن‌زاده، نفیسه شهدادی (طراح جلد) - گلبرگ کیانی (اجرای کامپیوتری) - علی نجمی (صفحه‌آرا) - نوشین معصوم دوست، سیما لطفی، فاطمه بزنجکی و راحله زادفتح‌اله (آماده‌سازی خیر)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبیلی، پلاک ۸، تلفن : ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار : ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۴۹۷۹-۱۱۱۵۵
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ هفدهم ۱۴۰۳
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۰۰۷-۶ ISBN 964-05-1007-6

فرزندم!
قرآن، سخن خدا با انسان است.
قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می‌کند.
امام خمینی (قُدَسَ سِرُّهُ)

فصل اول: آموزش روخوانی قرآن کریم

- ۲ جلسه ی اول، یادآوری ترکیب حروف و حرکات
- ۴ جلسه ی دوم، یادآوری حرف ساکن
- ۵ جلسه ی سوم، تمرین حرف ساکن
- ۷ جلسه ی چهارم، یادآوری تنوین
- ۸ جلسه ی پنجم، تمرین تنوین
- ۱۰ جلسه ی ششم، یادآوری تشدید
- ۱۱ جلسه ی هفتم، تمرین تشدید (۱)
- ۱۳ جلسه ی هشتم، تمرین تشدید (۲)
- ۱۴ جلسه ی نهم، یادآوری خواندن «ه» و «هـ»
- ۱۵ جلسه ی دهم، تمرین خواندن «هـ» (هـ)، «هـ» (هـ)، «هـ» (هـ)
- ۱۶ جلسه ی یازدهم، پایه های همزه
- ۱۷ جلسه ی دوازدهم، تمرین پایه ی همزه (۱)
- ۱۸ جلسه ی سیزدهم، تمرین پایه ی همزه (۲)
- ۱۹ جلسه ی چهاردهم، حروف ناخوانا (۱)
- ۲۰ جلسه ی پانزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۱)
- ۲۲ جلسه ی شانزدهم، حروف ناخوانا (۲)
- ۲۳ جلسه ی هفدهم، تمرین حروف ناخوانا (۲)
- ۲۵ جلسه ی هجدهم، حروف ناخوانا (۳)
- ۲۶ جلسه ی نوزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۳)
- ۲۸ جلسه ی بیستم، سوره ی انعام آیات ۹۵ تا ۹۸

فصل دوم: آموزش نماز

- ۳۰ اذان و اقامه
- ۳۲ سوره ی حمد
- ۳۴ سوره ی توحید
- ۳۶ اذکار نماز
- ۳۷ آیه ی صلوات

فصل سوم: انس با قرآن کریم

- ۴۴ انس با قرآن کریم (۱) سوره‌ی حمد و سوره‌ی بقره آیات ۱ تا ۵
- ۴۶ انس با قرآن کریم (۲) آیه‌الکرسی
- ۵۰ انس با قرآن کریم (۳) سوره‌ی ابراهیم آیات ۳۶ تا ۴۱
- ۵۳ داستان چشمه‌ی زمزم
- ۵۴ انس با قرآن کریم (۴) سوره‌ی اسراء آیات ۲۲ تا ۲۷
- ۵۹ انس با قرآن کریم (۵) سوره‌ی آل عمران آیات ۵۵ تا ۵۹
- ۶۲ انس با قرآن کریم (۶) سوره‌ی طه آیات ۱۵ تا ۲۸
- ۶۵ داستان پیامبری حضرت موسی علیه‌السلام
- ۶۶ انس با قرآن کریم (۷) سوره‌ی مائده آیات ۴۸ و ۴۹
- ۷۱ انس با قرآن کریم (۸) سوره‌ی طه آیات ۴۰ تا ۴۷
- ۷۴ داستان به سوی مبارزه‌ی بزرگ
- ۷۵ انس با قرآن کریم (۹) سوره‌های قدر و زلزال
- ۷۹ انس با قرآن کریم (۱۰) سوره‌ی شعراء آیات ۴۱ تا ۵۰
- ۸۲ داستان پیروزی حضرت موسی علیه‌السلام
- ۸۳ انس با قرآن کریم (۱۱) سوره‌ی شوری آیات ۳۷ تا ۴۳
- ۸۷ انس با قرآن کریم (۱۲) سوره‌ی قصص آیات ۷۴ تا ۷۷
- ۹۰ انس با قرآن کریم (۱۳) سوره‌های عادیات و قارعه
- ۹۳ داستان صبح پیروزی
- ۹۵ انس با قرآن کریم (۱۴) سوره‌ی بقره آیات ۸۰ تا ۸۳

قرآن در تابستان

سوره‌های بینه، لیل، بلد، فجر، علق و شعار هفته
(پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی)

۱۰۲ تا ۱۱۳

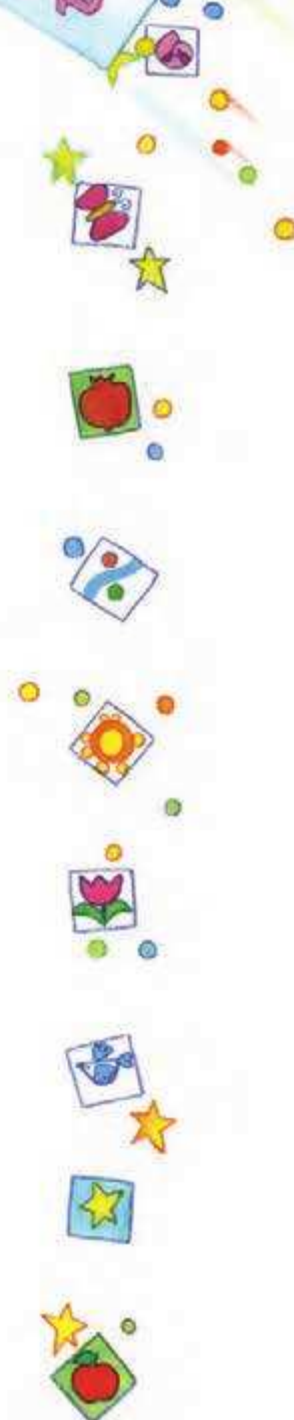
کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم

۱۱۴

ابتدایی

۱۱۶

بیش‌تر بخوانیم بیش‌تر بدانیم

حضرت علی علیه السلام فرمود :

حَقِّ فرزند بر پدر این است که برای او، نام خوب انتخاب کند، او را با ادب و نیکو تربیت کرده و به او قرآن بیاموزد.

نهج البلاغه فیض الاسلام، حکمت ۳۹۱

پدر و مادر گرامی

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. از آن‌جا که فراگیری و انس با قرآن کریم به‌ویژه در دوران کودکی نقش بسیار مهمی در «تربیت قرآنی» کودک دارد، انتظار ما از شما اولیای گرامی آن است که با توجه به نکات زیر، ما را در آموزش قرآن به کودک عزیز خود یاری کنید.

۱- همان‌طور که کودکان ما، نماز خواندن و روزه گرفتن را از ما می‌آموزند، انس با قرآن را نیز از ما یاد می‌گیرند. اگر ما هر روز مقداری از قرآن را بخوانیم و به معنای آیات توجه کنیم، می‌توانیم الگوی عملی برای انس آنان با قرآن کریم باشیم. باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما درک کنند که همه می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، عمل به دستورات خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. آیات قرآن کریم را برای شما از روی کتاب بخواند و سایر تکالیف کتاب خود را با نظارت شما انجام دهد.

۳- او را تشویق کنید هر روز حدود ۱۰ دقیقه آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب یا از روی قرآن کامل، بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز عبارات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمه‌ها اشتباهی داشت، از او بخواهید که برگردد و دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند. در مراحل اولیه، اگر اشتباهات او نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی آن‌ها را به او گوشزد کنید.

۴- همان طور که می‌دانید یکی از وظایف مهم والدین، آموزش نماز به فرزندان است. خداوند در آیه ۱۳۲ سوره ی طه می‌فرماید «**خانواده‌ی خود را به نماز امر کنید و در این کار، پایداری و حوصله به خرج دهید.**» آموزش قرائت نماز در فصل دوم همین کتاب آمده است. برای یادگیری بهتر، با آموزگار فرزندان همکاری نمایید و در صورت امکان فرزند خود را تشویق کنید تا با کتاب گویا یا با استفاده از رمزینه سریع پاسخ آموزش نماز را در خانه تمرین کند. خوب است به روشی برانگیزنده و جذاب، او را به خواندن نمازهای روزانه تشویق کنید. اهدای جوایز مناسب، موجب علاقه‌ی بیشتر فرزندان به یادگیری نماز و قرآن می‌شود. در این امر نیز با آموزگار او همکاری کنید.

۵- اگر فرزند شما به حفظ سوره‌های کتاب علاقه نشان می‌دهد، او را به انجام این کار تشویق کنید. این امر زمینه‌ی شرکت او را در مسابقات قرآن مدرسه نیز فراهم می‌کند.

۶- در برخی از دروس یکی از جمله‌های زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. اگر کودک شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا بتواند به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد.

۷- غالباً مفهوم هر یک از پیام‌ها با مجموعه‌ای از تصاویر توضیح داده شده و از دانش‌آموزان خواسته شده است که درباره‌ی مفهوم پیام، موضوع جدیدی را نقاشی کنند یا چند جمله‌ای بنویسند. این امر زمینه‌ی خلاقیت آن‌ها را فراهم می‌آورد. نباید از آن‌ها انتظار پاسخ مشخصی را داشت، بلکه هر مطلب مناسبی را بیان کنند، می‌تواند به نوعی پاسخ مطلوب باشد. از این رو، باید پاسخ را پذیرفت و آن‌ها را تشویق کرد.

۸- از فرزندان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه بیش تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و سخن گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۹- اگر شما با روش‌های آموزش روخوانی قرآن آشنایی دارید، از کتاب درسی پیشی بگیرید و هیچ قاعده‌ای را علاوه بر آن چه در کتاب آمده است به او نیاموزید. به یاری خداوند، این آموزش با نظم خاصی پیش رفته و کامل خواهد شد.

۱۰- به یاد داشته باشید هیچ وقت بر کودک خود سخت نگیرید بلکه موفقیت‌های او را ارج نهید و با ملاحظت، نرمی، صبر و حوصله به او کمک کنید تا ضعف‌های خود را جبران کند.

۱۱- آموزگار کودک شما بسیار خوشحال می‌شود که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش تر فرزندان، در اختیار شما قرار دهد؛ و صمیمانه آماده است از تجربیات شما نیز بهره‌مند شود.

۱۲- فرزندان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محله‌ی خود، تشویق و او را در این مسیر همراهی کنید.

۱۳- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه، بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از **رمزینه‌های سریع پاسخ** استفاده نمایید.

به امید آن که فرزند شما در آینده انسانی مؤمن، بنده‌ی خوب خدا، خدمتگزار مردم و از باقیات صالحات برای همه‌ی ما و در یک کلمه یار با وفای حضرت امام زمان علیه‌السلام باشد.

من از معلمان محترم دوره‌ی ابتدایی خواهش می‌کنم به درس قرآن در این دوره اهمیت بیش‌تری بدهند؛ و در خانه نیز پدر و مادرها به آموزش قرآن بجه‌ها اهمیت بدهند. «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»

آموزگار عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور توفیق بیش‌تر در آموزش این کتاب، آشنایی با اهداف، محتوا و روش تدریس هریک از فصل‌های آن ضروری است. لطفاً این مطالب را به دقت مطالعه کنید.

در این برنامه برای کسب توانایی روخوانی قرآن کریم، تأکید اصلی بر تمرین و تکرار است. مطالب مربوط به این فصل با هدف کسب مهارت روخوانی قرآن کریم تنظیم شده است، زیرا در مراحل اولیه یادگیری، تمرین مستمر نقش بسزایی در کسب مهارت مورد نظر دارد. به همین منظور در این فصل، ضمن یادآوری و آموزش قواعد روخوانی، دانش‌آموزان مهارت کافی در به کار بردن این قواعد در روخوانی کلمه‌ها، جمله‌ها و آیات قرآنی به دست می‌آورند و در فصل سوم، با تمرین کافی به توانایی روخوانی آیاتی از قرآن دست می‌یابند. روش تدریس فصل اول به شرح زیر است. برای تدریس هرچه بهتر این فصل می‌توانید به کتاب روش آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی ویژه‌ی مراکز تربیت معلم رشته‌ی ابتدایی کد ۶۰۱۱، کتاب نهج القرآن کد ۱۷۰۱ و مقدمه‌ی کتاب درسی قرآن اول ابتدایی کد ۱۰۱ و هم چنین کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه‌ی دوم و سوم ابتدایی مراجعه کنید. در این جا به اختصار مراحل تدریس به شرح زیر بیان می‌شود:

- ۱- لوحه‌ی مربوط را در محل مناسب نصب کنید.
  - ۲- با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمه‌ها، از دانش‌آموزان بخواهید که کلمه‌ها و جمله‌ها را به صورت دسته جمعی، بخش‌بخش بخوانند. در صورت نیاز این مرحله را یک یا دو بار دیگر تکرار کنید.
  - ۳- قاعده‌ی مربوط را به روش بیان شده در یکی از کتاب‌های فوق به زبان ساده توضیح دهید.
  - ۴- تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک سطر از لوحه را به صورت انفرادی می‌خوانند؛ ابتدا دانش‌آموزان قوی‌تر و سپس سایر دانش‌آموزان.
  - ۵- از دانش‌آموزان بخواهید که هرکدام یک سطر از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را که در تمرین دیگری آمده است، از روی کتاب خود بخوانند. این فعالیت را به میزانی که نیاز است و وقت دارید، تکرار کنید.
- تذکر:** در پایان این فصل، دانش‌آموزان را تشویق کنید که درس هر روز قرآن را چند بار در خانه تمرین و تکرار کرده تا برای درس روز بعد کاملاً آماده باشند.

فصل دوه آموزش قرائت نماز

این فصل به آموزش قرائت نماز می‌پردازد تا دانش‌آموزان توانایی لازم را در خواندن اذکار نماز به دست آورند.

روش تدریس اذکار نماز

لوحه‌ی اذکار نماز و کتاب گویای مربوط را از قبل آماده کنید و طی مراحل زیر آموزش دهید.

- ۱- لوحه‌ی اذکار نماز را به ترتیب در محل مناسبی مقابل دید دانش‌آموزان نصب کنید.
- ۲- از دانش‌آموزان بخواهید اذکار نماز را سطر به سطر، همراه اشاره‌ی شما به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند (شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمه‌ها در قسمت آموزش روخوانی در همین پیش‌گفتار آمده است).
- ۳- پس از کسب توانایی نسبی دانش‌آموزان در روخوانی اذکار نماز، قرائت این اذکار را از کتاب گویا یا با استفاده از رمزینه سریع پاسخ پخش می‌کنید و از دانش‌آموزان می‌خواهید به دستور کتاب گویا یا با استفاده از رمزینه سریع پاسخ عمل کرده و همراه آن جمع‌خوانی کنند. هنگام شنیدن قرائت اذکار از کتاب گویا یا با استفاده از رمزینه سریع پاسخ، از دانش‌آموزان بخواهید از روی کتاب خود، خط را نشان دهند و با کتاب گویا یا با استفاده از رمزینه سریع پاسخ پیش بروند.

دو تذکر مهم :

- ۱- آموزش قرائت اذکار نماز در طی ۱۲ جلسه (هر هفته سه جلسه) انجام می‌شود؛ اما همان‌طور که می‌دانید تسلط کافی در خواندن اذکار نماز، به تمرین و ممارست بیش‌تر نیاز دارد. برای این منظور در فصل سوم همین کتاب، تمرین‌هایی آمده است که با انجام آن‌ها تا پایان سال تحصیلی، ان‌شاءالله همه‌ی دانش‌آموزان در خواندن نماز، توانایی کافی پیدا خواهند کرد.
- ۲- آموزش قرائت اذکار نماز قبل از درس هشتم کتاب هدیه‌های آسمان (جشن تکلیف) تدریس شود.
- ۳- ضمن تشویق دانش‌آموزان به یادگیری و خواندن نماز، بر آن‌ها سخت‌نگیرید، بیش‌تر بر توفیقات آن‌ها تأکید کنید تا ضمن احساس موفقیت، به رفع نواقص خود نیز علاقه‌مند شوند. قابل ذکر است ترجمه‌ی نماز برای مطالعه‌ی آزاد است و آموختن آن اجباری نیست.

فعالیت‌های آموزشی این فصل از کتاب، به منظور تثبیت و تقویت مهارت روخوانی (شمرده خوانی) قرآن است و برخی فعالیت‌های دیگر نیز در جهت تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم تدوین شده است.

محتوای دروس فصل سوم

هریک از دروس این فصل که برای دو جلسه در نظر گرفته شده به نام «انس با قرآن کریم» نامیده شده است. از انس با قرآن کریم (۱) تا انس با قرآن کریم (۱۴) قطعه‌هایی از قرآن کریم و نیز یک داستان یا پیام قرآنی آمده است؛ معمولاً این قطعه‌ی قرآنی به داستان یا پیام قرآنی درس مربوط است.

روش تدریس دروس فصل سوم

خواندن آیات قرآن کریم: ابتدا دانش‌آموزان در گروه‌های دو یا سه نفره آیات این صفحه را پیش‌خوانی کرده، سپس هرکدام یک سطر از این آیات را به صورت جمله به جمله با صدای بلند می‌خوانند و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود یا قرآن کریم خط می‌برند. علاوه بر نکاتی که در فصل اول روخوانی قرآن کریم بیان شد توجه به نکات زیر نیز ضروری است.

۱- در مراحل اولیه، اگر اشتباهات برخی از دانش‌آموزان نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی این اشتباهات را گوشزد کنید. بیش‌تر بر توانایی‌های ایشان تأکید کنید تا با احساس موفقیت به تدریج ضعف خود را جبران کنند.

۲- ممکن است برخی جمله‌های قرآنی برای تعدادی از دانش‌آموزان نسبتاً مشکل باشد. اولاً به منظور کسب مهارت روخوانی قرآن کریم، خواندن این‌گونه جمله‌ها نیز لازم است و ثانیاً به دانش‌آموزان بیاموزید که این‌گونه جمله‌ها را آرام‌تر و به صورت بخش‌بخش بخوانند.

پیام قرآنی: از دانش‌آموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یکدیگر گفت‌وگو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی خود، برای کلاس بیان کنند.

داستان : داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید. از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید تا هریک، چند سطر از داستان را، یک‌بار در کلاس از روی کتاب بخوانند.

قرآن، حدیث و نماز : این صفحه شامل سه بخش است: قطره اما دریا، تمرین نماز و انس با قرآن. دانش‌آموزان را به تمرین آیات درس از روی کتاب درسی یا قرآن کامل که در خانه دارند، تشویق کنید. مؤثرترین روش در انس با قرآن کریم، خواندن مقداری قرآن در هر روز می‌باشد. چه خوب است شما در ایجاد این سنت نیکو در دانش‌آموزان و در پاداش یک عمر قرآن خواندن ایشان سهیم شوید.

قطره اما دریا : پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول زندگی پربار خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در این جلسه حدیث را قرائت کرده و با راهنمایی معلم، درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند و به تمرین بخشی از اذکار نماز می‌پردازند.

حفظ اجمالی سوره : معلم، دانش‌آموزان را به حفظ جمله یا سوره‌ی کوتاه تشویق می‌کند. این بخش جنبه‌ی داوطلبانه دارد. هدف از حفظ، حفظ اجمالی (روان خوانی) است.

درس آخر: قرآن در تابستان؛ این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و روان خوانی (حفظ اجمالی) سوره‌های کوتاه قرآن و پیام‌ها و احادیث به این بخش مراجعه می‌شود، علاوه بر آن، هریک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا یا با استفاده از رمزینة سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

چند تذکر : در آموزش روخوانی، توجه به نکات زیر ضروری است.

۱- از خواندن کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی برای دانش‌آموزان بپرهیزید؛ بلکه هدایت کنید تا خود دانش‌آموزان آن‌ها را بخوانند.

۲- استفاده از لوحه و اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمه‌ها و خواندن بخش‌بخش آن‌ها توسط دانش‌آموزان به صورت دسته‌جمعی و انفرادی، مهم‌ترین نقش را در کسب مهارت روخوانی دارد و عدم توجه کافی به انجام این تمرین، در کسب این مهارت اختلال جدی ایجاد می‌کند.

۲- مناسب‌ترین شیوه برای خواندن کلمه‌ها، آن است که دانش‌آموز با دیدن هر بخش از کلمه، همان بخش را بلند بخواند؛ یعنی لازم نیست که دانش‌آموز ابتدا در ذهن خود، همه‌ی بخش‌های کلمه را مرور کند سپس تمام آن را یک‌جا بلند بخواند. شما با تأکید بر نحوه‌ی مناسب خواندن، به دانش‌آموزان کمک کنید تا بدون اضطراب، کلمات را به روش صحیح، شمرده و آرام بخوانند. سرعت خواندن بخش‌ها با توجه به توانایی فردی دانش‌آموزان و با تمرین، به تدریج افزایش می‌یابد تا به روان‌خوانی برسد.

۴- دانش‌آموزان برای کسب مهارت روخوانی، به فرصت کافی نیاز دارند. این فرصت را با توجه به استعدادها و متفاوت آن‌ها در اختیارشان بگذارید و انتظار نداشته باشید که همه در یک زمان به مهارت موردنظر دست یابند.

۵- دانش‌آموزان را تشویق کنید که هر روز در خانه، درس قرآن را برای والدین خود بخوانند.

مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، هر دانش‌آموز توانایی‌های زیر را کسب کرده باشد.

۱- جمله‌ها و اذکار نماز را به صورت روان و معمولی بخواند.

۲- جمله‌ها و آیات کتاب درسی را به صورت صحیح و شمرده بخواند.

۳- جمله‌ی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخواند و بتواند مفهوم آن را به زبان کودکان توضیح دهد یا برخی از مصادیق آن را بیان کند.

هر دانش‌آموزی با داشتن توانایی‌های فوق، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است توفیق بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد خواهد بود.

پرسش و ارزشیابی

ارزشیابی این درس در چهار سطح «خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند آموزش» انجام می‌شود. برای آگاهی از تفصیل نکات فوق، به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی (کد ۵۳/۵) مراجعه کنید.

چند توصیه

۱- دانش‌آموزان را تشویق کنید تا با وضو به کلاس قرآن بیایند و یا برای نشان دادن خط، از نشانگر استفاده کنند. در این مورد از هرگونه اجبار و سخت‌گیری جداً خودداری کنید.

۲- پیشنهاد می‌شود شعارهای هفته‌ی بخش قرآن در تابستان، هنگام ورود معلم به کلاس جمع‌خوانی شود.

۳- تشویق دانش‌آموزان به حفظ پیام‌های قرآنی و برخی از آیات توصیه شده، در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب است. این بخش، جنبه‌ی تشویقی داشته و از آن ارزشیابی پایانی به عمل نمی‌آید.

۴- هنگام پرسش از قرائت، ترجمه‌ی کلمه‌ها و ترکیب‌های آشنا که زیر آن‌ها خط کشیده شده از دانش‌آموزان سؤال شود. منظور از کلمه‌های آشنا، کلمه‌هایی هستند که در زبان فارسی و قرآن مشترک است.

۵- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن از روی قرآن کامل و نیز خواندن آیات درس و انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در جلسات و مراکز قرآنی مانند دارالقرآن، مساجد و غیره. توجه داشته باشید که تمام این فعالیت‌ها باید با رغبت و علاقه، بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم و آسیب‌زا انجام شود.

آموزگار عزیز! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را برایتان از باقیات صالحات قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

درگاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

رایانامه (ایمیل)

دانش‌آموزان عزیز!

سعی کنیم از همه‌ی کتاب‌های درسی خود به‌ویژه کتاب آموزش قرآن که دارای آیات نورانی قرآن کریم است، به خوبی محافظت کنیم، همیشه آن را پاکیزه نگاه داریم و در احترام به آن بکوشیم؛ و چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم. شایسته است در پایان سال تحصیلی، این کتاب را در کتابخانه‌ی خود نگاه‌داری کنیم یا به مدرسه تحویل دهیم.

فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ
هر مقدار که می توانید قرآن بخوانید.

سوره ی مَزْمَل، آیه ی ۲۰

فصل اوّل

آموزش روخوانی قرآن کریم

سه جلسه در هفته

دانش آموز عزیز!

شما آموزش قرآن را از کلاس اول شروع کرده ای. اکنون که در کلاس سوم هستی می توانی بسیاری از کلمه ها و جمله های قرآن کریم را بخوانی. کسی که به صورت مداوم کاری را مانند دوچرخه سواری تمرین می کند، آن را زودتر و بهتر یاد می گیرد. تمرین های هر درس را در کلاس با علاقه و جدّیت انجام بده و در خانه نیز هر روز قرآن بخوان. خداوند به کسانی که همیشه قرآن می خوانند، پاداش و ثواب بسیار می دهد.

یادآوری ترکیب حروف و حرکات

تمرین اول - در سال های گذشته با ترکیب حروف و حرکات آشنا شده اید؛ همه با هم به صورت دسته جمعی ترکیب های زیر را از روی لوحه با اشاره ی آموزگار بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ا	ـِ	ی	ی	و
ء	ءَ	ءِ	ءُ	ءِ*	ئا	ـ	ئِ	ئِ	ءو، ئو
ر	رَ	رِ	رُ	را	رِ	رِ	رِ	رِ	رو
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ط	طَ	طِ	طُ	طا	طِ	طِ	طِ	طِ	طو
ع	عَ	عِ	عُ	عا	عِ	عِ	عِ	عِ	عو
ك	كَ	كِ	كُ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

تمرین دوم - کلمه ها، ترکیب ها و جمله های قرآنی را از روی لوحه با اشاره ی آموزگار،

بخش بخش بخوانید.

كِتَابُنَا   اِيْمَانُهَا   حُذُوهُ
 مُتَقَابِلِينَ   فَعَقَرُوهَا   مَنَاسِكُنَا
 لِمَ تَقُولُونَ   بِرِسَالَاتِي   فَمُلَاقِيهِ
 ۱- قَالَ لِأَبِيهِ   ۲- قَالَ هِيَ عَصَايَ

تمرین سوم - اکنون کلمه ها، ترکیب ها و جمله های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از

روی کتاب بخوانید.

* آ = ا

یادآوری حرف ساکن

تمرین اول - کلمه‌ها و ترکیب‌های جدول را که دارای حرف ساکن هستند، از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

بَلَّ   اِنَّ   قَمَّ

أَبٌ	رَبٌّ	كُبٌّ	سَبٌّ	يَبٌّ	مُبٌّ	مَبٌّ	إِنٌّ	دَبٌّ
إِجٌّ	تَجٌّ	يُجٌّ	نُجٌّ	مِحٌّ	صَحٌّ	إِخٌّ	نُخٌّ	يَخٌّ
مُدٌّ	عُدٌّ	كَدٌّ	إِذٌّ	كَذٌّ	يُذٌّ	ذَرٌّ	يُرٌّ	فِرٌّ
تَرٌّ	جُرٌّ	رِرٌّ	فَسٌّ	خُسٌّ	بِسٌّ	أُسٌّ	حَسٌّ	مِسٌّ
نَصٌّ	يُصٌّ	قَصٌّ	فَصٌّ	بِصٌّ	وُصٌّ	بَطٌّ	نُطٌّ	قِطٌّ
عَظٌّ	بِظٌّ	يُظٌّ	ضِظٌّ	تُعٌّ	دَعٌّ	تُعٌّ	زِعٌّ	أَعٌّ
صَفٌّ	كِفٌّ	نَفٌّ	يَفٌّ	لُفٌّ	إِفٌّ	تِكٌّ	يَكٌّ	نُكٌّ
إِلٌّ	قُلٌّ	بَلٌّ	لَمٌّ	قَمٌّ	سِمٌّ	مِنٌّ	يُنٌّ	لُنٌّ
أَوْ	سَوْ	قَوْ	نَهٌّ	دُهٌّ	بِهٌّ	أَيٌّ	زِيٌّ	لِيٌّ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

أَحْضَرَتْ	أَحْضَرَتْ	الْحَمْدُ
أَنْعَمْتَ	أَنْذَرْنَاكُمْ	أَطْعَمَهُمْ

۱- مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ

۲- فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ

۳- وَ أَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ

۴- كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

۵- وَ يَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

تمرین سوم - اکنون کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام و از روی کتاب بخوانید.

تمرین حرف ساکن

تمرین اول — آیات ۱ تا ۳ سوره‌ی بینه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم — کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین سوم — این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

۲- بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۳- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنْابَ

۴- قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

۵- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۶- أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ

۷- وَتَرْكُنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا

یادآوری تنوین

در سال گذشته با تنوین آشنا شده‌اید.

اَ ← اِ ← اُنْ   بَ ← بِ ← بُنْ   تَ ← تِ ← تُنْ

تمرین اول - الفبارا با صداهای اَ اِ اُنْ از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

اَ	اِ	اُنْ	بَ	بِ	بُنْ	تَ	تِ	تُنْ
ثا	ثِ	ثُنْ	جا	جِ	جُنْ	حا	حِ	حُنْ
خا	خِ	خُنْ	دا	دِ	دُنْ	زا	زِ	زُنْ
را	رِ	رُنْ	صا	صِ	صُنْ	ضا	ضِ	ضُنْ
طا	طِ	طُنْ	ظا	ظِ	ظُنْ	عا	عِ	عُنْ
غا	غِ	غُنْ	فا	فِ	فُنْ	قا	قِ	قُنْ
گا	گِ	گُنْ	لا	لِ	لُنْ	ما	مِ	مُنْ
نا	نِ	نُنْ	وا	وِ	وُنْ	ها	هِ	هُنْ
یا	یِ	یُنْ	ة	ةِ	ةُنْ	ته	تِ	تُنْ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

نَفْسٌ   بَشَرٌ   رَحْمَةٌ   حَكِيمًا

بَعْضٌ   زَرْعٌ   حَسَنَةٌ   شَيْئًا

غَفُورٌ رَحِيمٌ   رَقِيبٌ عَتِيدٌ   لَيْلًا وَ نَهَارًا

۱- وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ

۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۳- وَ جَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَ قَمَرًا مُنِيرًا

تمرین سوم - اکنون کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

جمله‌ی دوم را از حفظ بخوانید.

تمرین تنوین

تمرین اول - آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی یٰسین را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین سوم - این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ أَبونا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲- وَ جَاءوا أَباهُمْ عِشاءً يَبْكُونَ

۳- أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ

۴- وَ يُمَدِّدْكُمْ بِأَمْوالٍ وَ بَنِينَ

۵- فَقَدْ خَسِرَ خُسْرانًا مُّبِينًا

۶- وَ زُرُوعٍ وَ نَخْلٍ طَلَعُها هَاضِمٌ

۷- مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَ دَمٍ لَبَنًا خالِصًا سائِغًا

نخل : درخت خرما

یادآوری تشدید

تمرین اول - ترکیب‌های زیر را که دارای تشدید است از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

أَبٌ	رُدٌّ	سِتٌّ	قَوٌّ	ذُرٌّ	جِنٌّ
أَمٌّ	لُجٌّ	غِيٌّ	مِدٌّ	إِنَّا	حَسَوٌ
إِنَّ	رَبٌّ	كُنَّا	قَلٌّ	طِيٌّ	مِثٌّ
إِنِّي	وَفٌّ	هَنَّ	دُرٌّ	سَبٌّ	مَكٌّ
حَقٌّ	سُبُوٌّ	أَلَّا	ضُرٌّ	صَفٌّ	إِلَّا
شُقٌّ	ظَلٌّ	سِرْوٌ	ضَارٌّ	صَمَوٌ	قَرَى
أَيٌّ	فَرٌّ	فَضْوٌ	أُمٌّ	عَمَّا	وَدَّوٌ
حَمٌّ	مُنٌّ	ضُرٌّ	مِمَّا	هَرَّى	حِبٌّ
سَمَّا	قُطٌّ	عَنَّ	مَسَّ	أَنَا	ذَمٌّ
دَكَّا	جَمَّا	غُلُوٌّ	صَلَّوٌ	جَانٌّ	حَاجٌّ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم - این کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

رَبِّ مَنْ جَنَّةٍ مُدَّتْ

مَرَّةً يُصَبُّ رُدُّوْهَا أَشَقُّ

فَطَهَّرَ يَثْبِثُ سِتَّةِ

فَضَّلْنَاهُمْ فَتَنَّاكَ بَقِيَّةُ اللَّهِ

۱- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

۲- اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

۳- وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

تمرین سوم - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده بخوانید.

جمله‌ی اول که یک دعای قرآنی است را از حفظ بخوانید.

تمرین تشدید (۱)

تمرین اول - آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی یسین را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین سوم - این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

۲- بَلَدَةً طَيِّبَةً وَرَبُّ غَفُورٌ

۳- قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ

۴- رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبْنَا

۵- سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا

۶- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ

تمرین تشدید (۲)

تمرین اول - این ترکیب‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ   لِكُلِّ أُمَّةٍ
 النَّجْمُ الثَّاقِبُ   الْحُرُّ بِالْحُرِّ
 الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ   وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ

تمرین دوم - این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

التَّيْنِ : انجیر

الرَّيْتُونَ : زیتون

- ۱- وَالتَّيْنِ وَالرَّيْتُونَ
- ۲- إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
- ۳- وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
- ۴- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
- ۵- رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

سطر اول تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

یادآوری خواندن «هـ» و «هـی»

تمرین اول - آیات ۱ تا ۶ سوره‌ی لیل را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - به شیوه‌ی خواندن «هـ، هـ» و «هـی، هـی» توجه کرده و آن‌ها را بخوانید.

هـ ← هـو   هـ ← هـو

هـی ← هـی   هـی ← هـی

تمرین سوم - این کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

أَجْرُهُ   بَيَانُهُ   أَهْلُهُ   إِمْرَأَتُهُ
جِهَادِهِ   بِدَارِهِ   دُونِهِ   مُلْكِهِ

۱- فَلَهُ وَاَسْلِمُوا

۲- اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ وَاَسْلِمَ

۳- يَتْلُوْنَهُ وَاَحَقَّ تِلَاوَتِهِ

۴- فَاَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى

تمرین چهارم - اکنون کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین ه و ه، ه ی ه ی

تمرین اول - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم - این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ مَنْ دَخَلَهُ، كَانَ آمِنًا

۲- فَخَرَجَ عَلَيَّ قَوْمِي فِي زِينَتِهِ

۳- إِنَّ فَضْلَهُ، كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۴- فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّي، أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

۵- قَالَ لَهُ، صَاحِبُهُ، وَ هُوَ يُحَاوِرُهُ

۶- ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ، عَلَيَّ رَسُولِي

۷- لِيُظْهِرَهُ، عَلَيَّ الدِّينِ كُلِّهِ

وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

پایه های همزه

در سال گذشته با دو شکل از پایه های همزه، به صورت **أ ← ء** و **ئ ← ء** آشنا شدید. اکنون با شکل دیگر از پایه های همزه آشنا می شوید.

و ← ء   **ئ ← ء**

تمرین اول - شکل های همزه و کلمه ها و جمله های قرآنی دارای همزه را از روی لوحه با اشاره ی آموزگار بخش بخش بخوانید.

ئَ ئِ ئِ   وَ وُ وُ   ئِ یِ یِ   اَ اَ
یُومِنُ   باریُّ   شِئْتُمْ   هَیِّیَّ   نَاتِ
یُوتِی   قُرِیُّ   شِیَّأ   ماؤْها

۱- هَذَا عَطَاؤُنَا

۲- وَ مَا أَبْرِئُ نَفْسِی

۳- فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

تمرین دوم - اکنون کلمه ها و جمله های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (ا)

تمرین اول - به شیوه‌ی خواندن ترکیب زیر توجه کنید.

وا ← ئا ← آ

اکنون این کلمه‌های قرآنی را بخش بخش بخوانید:

سؤال فؤادُ یُواخِذُ لا تُؤَاخِذُنَا

تمرین دوم - این کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید:

لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ لا تُؤَاخِذُنِي هُوَ لَاءِ

۱- كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ

۲- يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ

۳- جَزَاءُ لَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ

جَنّات : بهشت‌ها، باغ‌ها

تمرین سوم - اکنون کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (۲)

تمرین اول - آیات ۱ تا ۹ سوره‌ی لیل را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین سوم - این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ هَيَّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۲- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

۳- وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ

۴- فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا

۵- فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ

۶- لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ

۷- قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

حروف ناخوانا (۱)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

موسى مرتضى حتى مصطفى عيسى

حتماً توجه دارید که در این کلمات «ی» زیر الف کوچک (ی) خوانده نمی شود.

در کلمات قرآنی که تاکنون خوانده اید این «ی» آبی نوشته شده است. مانند :

إلى فهدى تزكى أنى يرى

***

این کلمات را بخوانید :

قالوا كانوا كفروا

أمّنوا تُؤمنوا

حتماً توجه دارید که الف آبی بعد از «و» آخر این کلمات خوانده نمی شود.

تمرین اول - این کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

أَبْقَى   فَسَوَى   فَذُوقُوا   يَلْبَثُوا

تَوَاصَوْا   تَوَلَّى   فَاصْلِحُوا   يَخْفَى

۱- قالوا بلى وَ رَبَّنَا

۲- وَقولوا قَوْلًا سَدِيدًا

۳- يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ

۴- وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

۵- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ

تمرین دوم - اکنون کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۱)

تمرین اول - آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی لیل را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین سوم - این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

۲- وَإِنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

۳- وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۴- اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

۵- وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

۶- وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

۷- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا

وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ

حروف ناخوانا (۲)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

أَبُو الْقَاسِمِ   بَيْتُ الْمُقَدَّسِ   نَهْجُ الْبَلَاغَةِ

نَهْجُ الْبَلَاغَةِ

بَيْتُ الْمُقَدَّسِ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات حروف « و ا ی » که قبل از ساکن آمده‌اند، ناخوانا

هستند.

در کلمات قرآنی نیز حروف « و ا ی » بدون حرکت قبل از ساکن، ناخوانا هستند. در

عبارات قرآنی، این حروف «آبی رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شوند. مانند :

أَهْلَ الْبَيْتِ

أَهْلَ الْبَيْتِ

عَلَى الْغَيْبِ

ذِي الْعَرْشِ

تمرین اول - این جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش

بخوانید.

۱- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى

۲- وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۳- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

۴- يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

۵- رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ

وَ أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۶- وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُوا الْحَقَّ

۷- وَ آتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسَاكِينَ

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

تمرین دوم - اکنون جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

جمله‌ی سوم را از حفظ بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۲)

تمرین اول - آیات ۱ تا ۲۱ سوره‌ی لیل را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم - کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین سوم - این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۲- فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ

۳- فَقَدْ اسْتَمَسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى

۴- لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۵- وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

۶- أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

حروف ناخوانا (۳)

این ترکیب‌ها را از روی لوحه بخوانید :

فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ   سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ   عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا

صَاحِبُ الزَّمَانِ   عَلَيْهِ السَّلَامُ

عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا

سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ

صَاحِبُ الزَّمَانِ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات، حروف بی‌حرکت قبل از تشدید خوانده نمی‌شود و حرکت قبل از این حروف به تشدید وصل می‌شود.
در کلمات قرآنی نیز حروف « و ا ل ی » بدون حرکت قبل از تشدید ناخوانا هستند. در آیات و عبارات قرآنی، این حروف « آبی‌رنگ » نوشته شده و خوانده نمی‌شوند؛ مانند :

إِلَى السَّمَاءِ

وَالطَّارِقِ

لِلنَّاسِ

وَاطِيعُوا الرَّسُولَ

وَاتَّقُوا اللَّهَ

تمرین اول - این کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

وَذَا النُّونِ   وَاتَّبِعُونِي   أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

ذُو الرَّحْمَةِ   لَهُ الدِّينُ   وَالْمُقِيمِ الصَّلَاةِ

۱- أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

۲- أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

۳- وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ

۴- هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ

لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا

تمرین دوم - اکنون کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۳)

تمرین اول — کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

وَ أَقِمُوا الصَّلَاةَ

۱- وَ أَتَّقُوهُ وَ أَقِمُوا الصَّلَاةَ

۲- ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا

۳- إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

۴- وَ صَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا

۵- أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

۶- وَ الطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَ الطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ

۷- وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ

جلسه‌ی بیستم

یک نکته: چهار حرف ریز (ج، ز، ط، م) بالای برخی از کلمه‌ها، نشانه‌ی وقف است. هنگام خواندن آیات، بر روی این موارد وقف کنید و پس از کمی مکث ادامه دهید.

تمرین اول - آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

سوره‌ی انعام

۱ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ ۚ يُخْرِجُ الْحَيَّ

۲ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ

۳ فَأَنَّى تُؤَفَّكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْأَصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ

۴ سَكَنًا ۚ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ

۵ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ

۶ لَكُمْ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ

۷ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي

۸ أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ

۹ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

حضرت امام حسین علیه السلام :

إِنِّي أَحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ، وَ تِلَاوَةَ كِتَابِهِ*
من نماز و خواندن کتاب خدا را دوست دارم.

آموزش نماز

فصل دوم

سه جلسه در هفته

دانش آموزان عزیز تلاش کنید تا جمله‌ها و اذکار نماز را از روی کتاب صحیح بخوانید؛ برای حفظ آن‌ها تا پایان سال تحصیلی وقت دارید. چه خوب است در هر جلسه، جمله‌ها و اذکار جلسه‌ی قبل را در کلاس تمرین کنید.

* کتاب بحار الأنوار، جلد ۴۴، صفحه ۳۹۱

نماز یاد خدا،

شکر خدا

و سخن گفتن با خداست؛

نماز ستون دین است.

نماز سفارش قرآن است.

خداوند، پیامبر اکرم و امامان معصوم که درود خدا بر همه‌ی آنان

باد، نمازگزاران را دوست دارند.

فرزندم! ورود تو را به جمع نمازگزاران تبریک می‌گوییم.

هر مسلمانی وظیفه دارد نماز را خوب بیاموزد و نیکو به‌جا آورد.

تو نیز با سعی و تلاش خود در یادگیری و خواندن نماز، خداوند

را خوشنود ساز.

جلسه‌ی اول و دوم

جمله‌های زیر را با اشاره‌ی معلّم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

اذان و اقامه

اذان اقامه

۲ بار ۲ بار

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ‌تر است.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

شهادت می‌دهم* که خدایی به جز الله نیست.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

شهادت می‌دهم که حضرت محمد صلی الله علیه و آله پیامبر خداست.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ اللَّهِ

شهادت می‌دهم که حضرت علی علیه السلام ولی خداست.

۲ بار ۲ بار

حَتَّىٰ عَلَى الصَّلَاةِ

بشتاب به سوی نماز.

* شهادت می‌دهم: قبول دارم و اعتقاد من این است.

اذان اقامه

۲ بار ۲ بار

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتاب به سوی رستگاری.

۲ بار ۲ بار

حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

بشتاب به سوی بهترین کار.

۲ بار ندارد

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

نماز برپا شد.

۲ بار ۲ بار

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ تر است.

۱ بار ۲ بار

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

خدایی به جز الله نیست.

اکنون قرائت اذان و اقامه را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بپسندید.

جلسه‌ی سوم

آیات سوره‌ی حمد را با اشاره‌ی معلّم از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

سوره‌ی حمد

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲- الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ

سپاس و ستایش برای خداست که پروردگار جهانیان است.

۳- الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بخشنده‌ی مهربان است.

۴- مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ

صاحب روز قیامت است.

۵- إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

(خدایا) فقط تو را عبادت می‌کنیم و فقط از تو کمک می‌خواهیم.

۶- إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

ما را به راه راست هدایت کن.

۷- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

راه کسانی که به آن‌ها نعمت داده‌ای؛

۸- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

همان کسانی که بر آن‌ها خشم نگرفته‌ای،

۹- وَلَا الضَّالِّينَ

و گمراه نیستند.

اکنون سوره‌ی حمد را از کتاب گویا یا رمزینه سریع
پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب
خود، خط بپیرید.

جلسه‌ی چهارم

آیات سوره‌ی توحید را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

سوره‌ی توحید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

بگو خدا یگانه است.

۲- اللَّهُ الصَّمَدُ

خدا بی‌نیاز است و همه به او نیازمندند.

۳- لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

خدا فرزند ندارد و فرزند کسی نیست.

۴- وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

و هیچ کس همتای او نیست.

اکنون سوره‌ی توحید را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛
همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی پنجم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلّم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

قُنُوت

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

پروردگارا، در دنیا به ما خیر و خوبی بده

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

و در آخرت نیز خیر و خوبی بده؛

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

و ما را از عذاب آتش حفظ کن.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۰۱

رکوع

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ

پروردگارِ بزرگِ من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

اکنون این ذکرهای نماز را از کتاب گویا یا رمزینه
سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی
کتاب خود، خط بپسازید.

جلسه‌ی ششم

با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

قیام

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

خدا سپاس و ستایش بنده‌اش را می‌شنود و می‌پذیرد.

سجده

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

وَ بِحَمْدِهِ

پروردگار بلند مرتبه‌ی من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

استغفار

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

از خدا می‌خواهم مرا ببخشد و دیگر گناه نمی‌کنم.

اکنون این ذکرهای نماز را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی هفتم

با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

برخاستن

بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ أَقَوْمٌ وَاقِعُدُّ

به کمک و قدرت خدا برمی‌خیزم و می‌نشینم.

تسبیحات اربعه

سُبْحَانَ اللَّهِ
خدا هیچ عیب و نقصی ندارد،

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
و سپاس و ستایش برای خداست،

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
و خدایی به جز الله نیست،

وَاللَّهُ أَكْبَرُ
و خدا بزرگ‌تر است.

اکنون ذکرهای نماز را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی هشتم

با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

شهادت می‌دهم که خدایی به جز خدای یگانه نیست و هیچ شریکی ندارد؛

وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

و شهادت می‌دهم که حضرت محمد بنده و پیامبر خداست.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

خدایا درود فرست بر حضرت محمد و خاندان حضرت محمد.

اکنون ذکر تَشْهَدُ را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه ی نهم

با اشاره ی معلم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

سَلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ

سلام بر تو ای پیامبر

و رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

السَّلَامُ عَلَيْنَا

سلام بر ما

وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

و بر بندگان شایسته ی خدا.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

سلام بر شما

و رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر شما باد.

کنون ذکر سلام را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید

و از روی کتاب خود، خط ببرید.

آیه‌ی صلوات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ
خدا و فرشتگان او بر پیامبر صلوات و درود می‌فرستند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
ای مؤمنان

صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا
شما نیز بر او صلوات و درود بفرستید و تسلیم فرمان او شوید.
سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۶

مَلَائِكَةٌ : ...

اکنون «آیه‌ی صلوات» را با کمک قرائت الگو (کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ) بخوانید. سعی کنید این آیه را حفظ کنید.

دانش‌آموزان عزیز؛ سعی کنید ذکرهای نماز را تا پایان سال حفظ کنید. این ذکرها را با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ تمرین کنید تا بتوانید آنها را صحیح و زیبا در نماز بخوانید. امید است خدای مهربان ما را از نمازگزاران قرار دهد.

اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ

خداوندا
درود فرست بر محمد
و آل محمد

تمرین — همه‌ی دانش‌آموزان، یک نماز سه یا چهار رکعتی را به‌طور کامل در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه با صدای بلند بخوانند.

پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله
به حضرت علی علیه السلام فرمودند :

وَ عَلَیْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ
عَلَى كُلِّ حَالٍ*

تورا سفارش می‌کنم که همیشه قرآن بخوانی.

انس با قرآن کریم

فصل سوم

سه جلسه در هفته

فرزندم!

خواندن قرآن در هر روز، سفارش خدا، پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ**
امامان معصوم **عَلَيْهِمُ السَّلَام** ماست!

سعی کن از همین کودکی با قرآن انس پیدا کنی. انس با قرآن یعنی این که
هر روز چند آیه قرآن بخوانی و سعی کنی معنای سخن خدا را کم کم بفهمی. در
این صورت خداوند از تو خوشنود می شود و فرشتگان، پیامبر بزرگوار و امامان
معصوم برای موقتیت تو دعا می کنند.

برای یادگیری بهتر قرآن به تمرین و تکرار بیشتر نیاز داریم، از این رو سعی کنید
تمرین های «انس با قرآن در خانه» را همیشه به طور منظم و با دقت انجام دهید.

امید است انس با قرآن کریم تو را از یاران امام زمان **عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيف***

گرداند.

تمرین اول - سوره‌ی حمد و آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام و شمرده بخوانید.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَئِكَ عَلَى هُدًى
مِّنْ رَبِّهِمْ ﴿٥﴾ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ

پروردگارا، مرا از نمازگزاران قرار ده.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

صلاة : ...

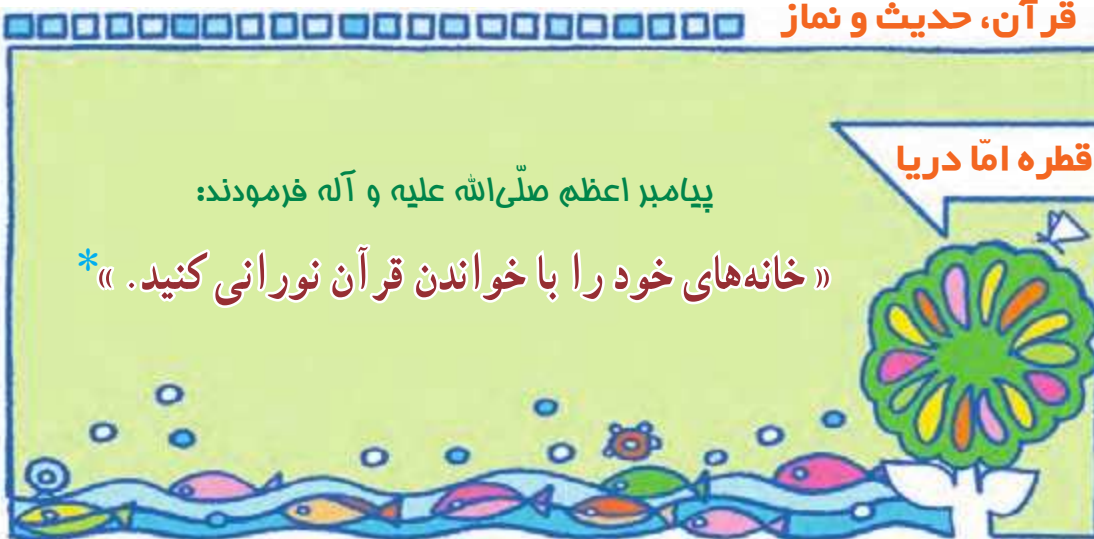
دخترم! آیا خود را برای جشن تکلیف آماده کرده‌ای؟

قرآن، حدیث و نماز

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمودند:

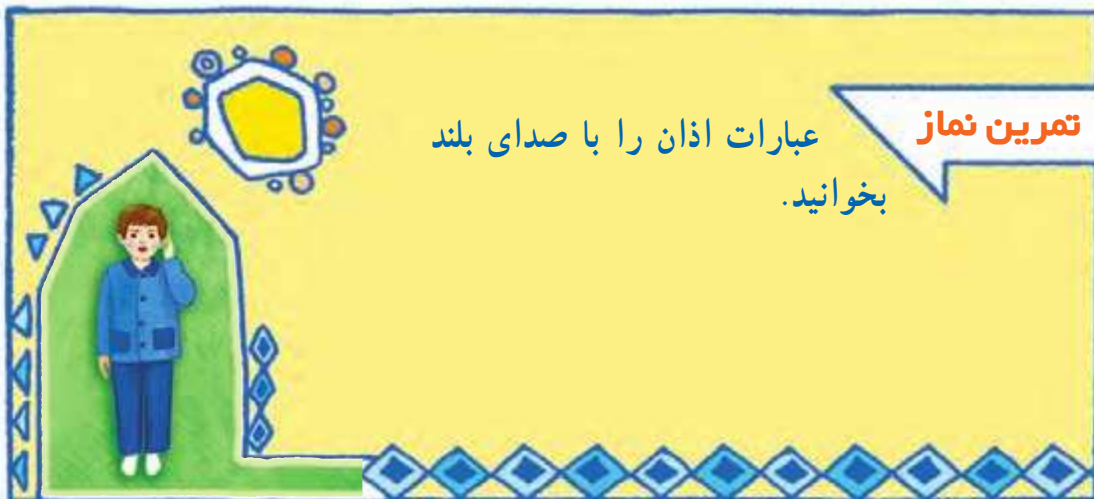
« خانه‌های خود را با خواندن قرآن نورانی کنید. »*

قطره اما دریا

عبارات اذان را با صدای بلند
بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۴ سوره‌ی بلد را از بخش قرآن در تابستان
همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیه ۲۵۵ (آیه الكرسي) و آیات ۲۵۶ و ۲۵۷ سوره بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ
 ۲ لَا نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَنْ
 ۳ ذَٰلِكَ الَّذِي يُشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 ۴ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
 ۵ شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَئُودُهُ
 ۶ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝۲۵۵ لَا إِكْرَاهَ
 ۷ فِي الدِّينِ ۚ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ
 ۸ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
 ۹ لَا انفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝۲۵۶ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ
 ۱۰ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ
 ۱۱ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى
 ۱۲ الظُّلُمَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝۲۵۷

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

هر کس که دوستش را ببخشد و با او آشتی کند،

فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

خدا به او پاداش می دهد.

سوره ی شوری، آیه ی ۴۰

أَجْرٌ: پاداش

برای تصویر بالا داستانی تعریف کنید.

این پیام قرآنی را از حفظ بخوانید.

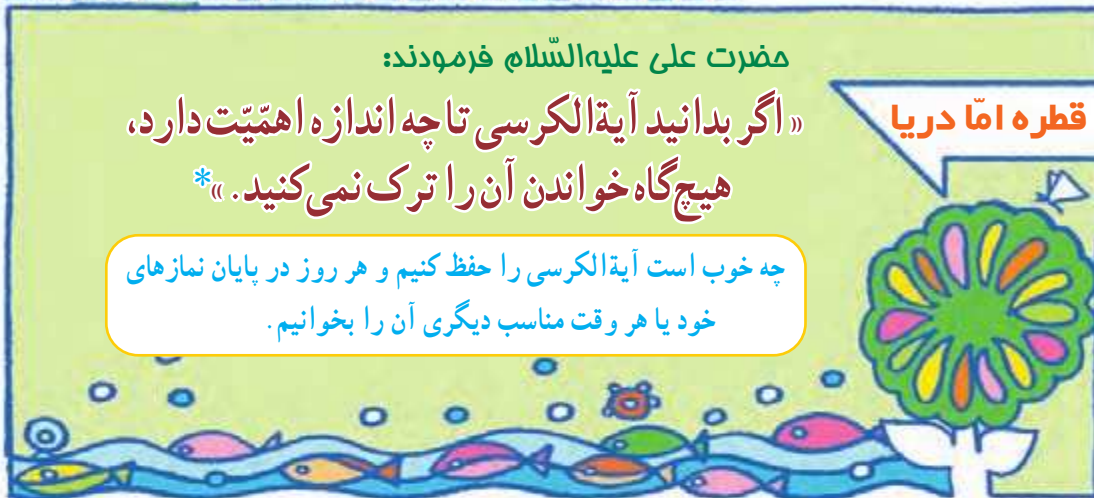
قرآن، حدیث و نماز

مفرت علی علیه السلام فرمودند:

« اگر بدانید آیه‌الکرسی تا چه اندازه اهمیت دارد، هیچ‌گاه خواندن آن را ترک نمی‌کنید. »*

چه خوب است آیه‌الکرسی را حفظ کنیم و هر روز در پایان نمازهای خود یا هر وقت مناسب دیگری آن را بخوانیم.

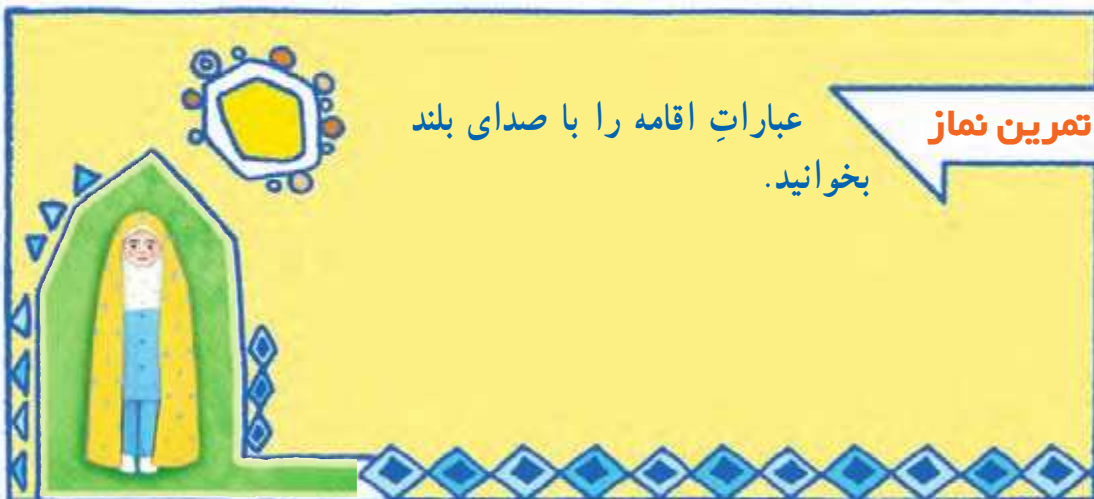
قطره اما دریا

عبارات اقامه را با صدای بلند

بخوانید.

تمرین نماز

آیه‌ی ۲۵۵ سوره‌ی بقره (آیه‌الکرسی) را همراه با کتاب

گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۳۶ تا ۴۱ سوره ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ رَبِّ اِنَّهِنَّ اضَلَلْنَ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ ۚ فَمَنْ تَبِعَنِ
 ۲ فَاِنَّهٗ مِنِّي ۚ وَ مَنْ عَصَانِيْ فَاِنَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٦﴾
 ۳ رَبَّنَا اِنِّيْ اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ
 ۴ يَتِيَّتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيْمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ اَفِيْدَةً
 ۵ مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي اِلَيْهِنَّ وَاَرْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
 ۶ يَشْكُرُوْنَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِيْ وَمَا نُعْلِنُ ط
 ۷ وَمَا يَخْفَىٰ عَلٰى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمٰوٰتِ
 ۸ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ وَهَبَ لِيْ عَلٰى الْكِبَرِ اِسْمَاعِيْلَ
 ۹ وَاِسْحٰقَ ؕ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعٰءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ
 ۱۰ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ؕ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاەيْ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ
 ۱۱ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

چشمه‌ی زمزم

حضرت ابراهیم **علیه السلام** و همسرش هاجر در سرزمین شام* زندگی می‌کردند. خدا به او و همسرش هاجر در سن پیری، فرزندی بخشید. نام او را اسماعیل گذاشتند. هنوز مدّت زیادی از تولّد اسماعیل نگذشته بود که خداوند به حضرت ابراهیم فرمان داد که همسر و فرزندش را به سرزمین «مکه» ببرد و آن‌ها را در همان جا بگذارد و باز گردد.

حضرت ابراهیم فرمان خدا را پذیرفت و هاجر و اسماعیل را بر شتری سوار کرد و به سوی مکه رفتند. وقتی به آن جا رسیدند، بیابانی خشک و بی‌آب و علف دیدند. در آن بیابان هیچ کس زندگی نمی‌کرد.

هاجر نگران شد. حضرت ابراهیم **علیه السلام** به او گفت: خدا فرمان داده است که من شما را این جا بگذارم، ولی نگران نباش. آن گاه حضرت ابراهیم دست‌های خود را به دعا بلند کرد و گفت: «**رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي ...**»، پروردگارا! من به فرمان تو خانواده‌ی خود را به این سرزمین آوردم، تو نیز نگهبان آنان باش!

* سرزمین شام: نام قدیمی سرزمینی است که امروزه کشورهای سوریه، اردن، لبنان و فلسطین در آن قرار دارد.

حضرت ابراهیم **علیه السلام**، همسر و فرزندش را به خدا سپرد و به سرزمین شام برگشت.

آفتاب گرم بر همه جا می‌تابید. اسماعیل از خواب بیدار شد و چون تشنه بود شروع کرد به گریه کردن. هاجر به سراغ ظرف آب رفت، ولی یک قطره آب هم در آن نبود؛ به اطراف نگاه کرد؛ از دور آبی دید و به سوی آن دوید، اما وقتی جلو رفت متوجه شد که

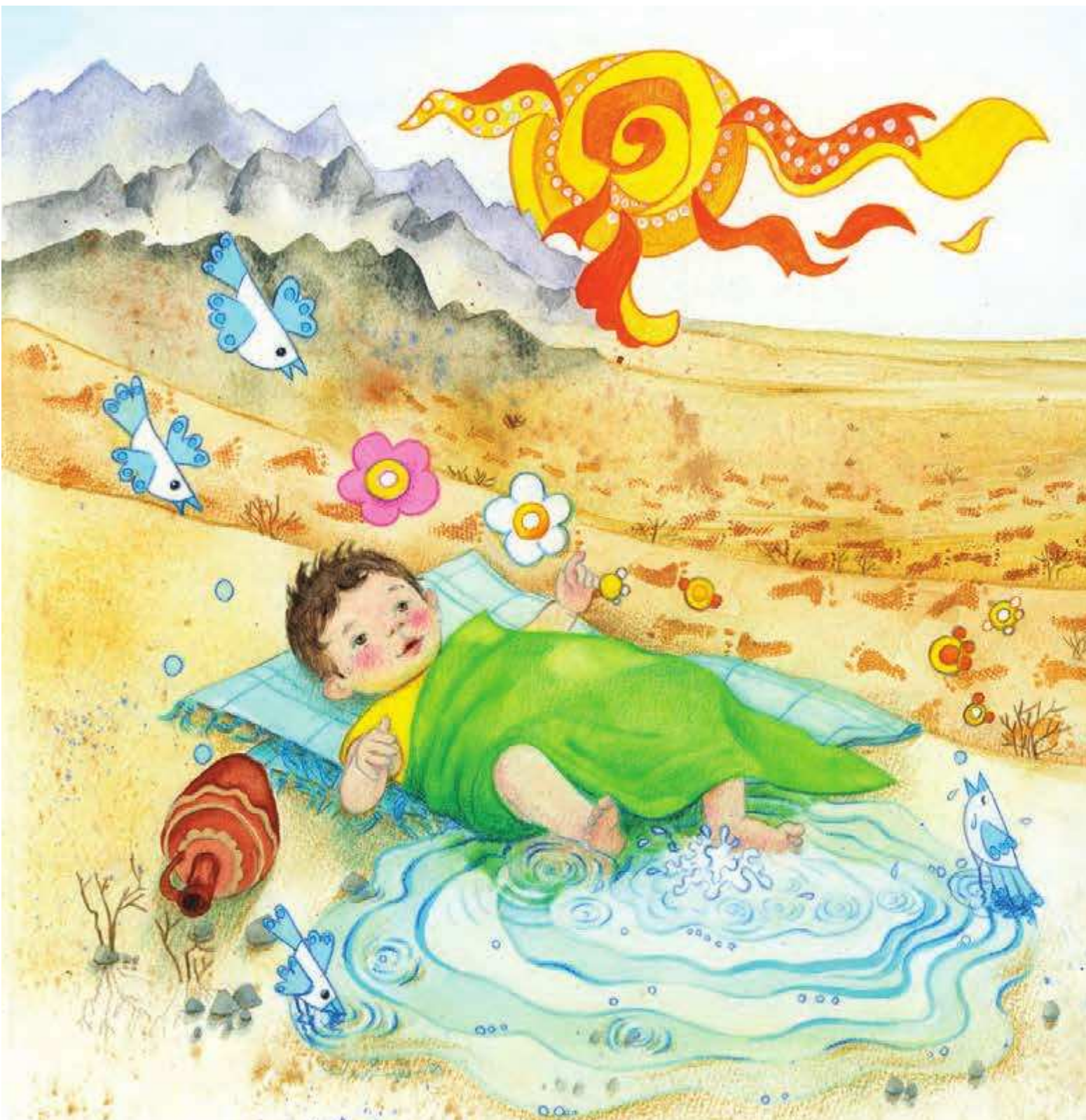

سراب* است. برگشت و به سمت دیگر نگاه کرد. دوباره آبی دید و به سوی آن دوید. اما باز هم سراب بود. او برای یافتن آب، فاصله‌ی بین دو کوه کوچکی را که آن جا بود، هفت بار طی کرد.

سرا انجام هاجر خسته شد و به سراغ کودک خود رفت. ناگهان دید از زیر پای اسماعیل، همان جایی که او پاهای کوچکش را به زمین می‌زد، یک چشمه‌ی آب جوشیده و بالا آمده است. هاجر خوشحال شد و فریاد زد: خدای بزرگ! چشمه! چشمه! نام چشمه را زمزم گذاشتند. کم کم پرنده‌هایی هم در آن جا فرود آمدند و آب نوشیدند. مدتی بعد گروهی از صحرانشینان به کنار چشمه آمدند و در آن جا ساکن شدند. رفته رفته تعداد آنها بیش تر شد و شهر مکه به وجود آمد.

* سراب: زمین خشکی است که معمولاً در فصل گرما از دور، مانند آب به نظر می‌رسد.

هاجر خدا را شکر کرد و دانست که دعای حضرت ابراهیم **علیه السلام** قبول شده است
و دیگر او و اسماعیل تنها نیستند.

قرآن، حدیث و نماز

حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام‌الله علیها فرمودند:

قطره‌ی امّا دریا

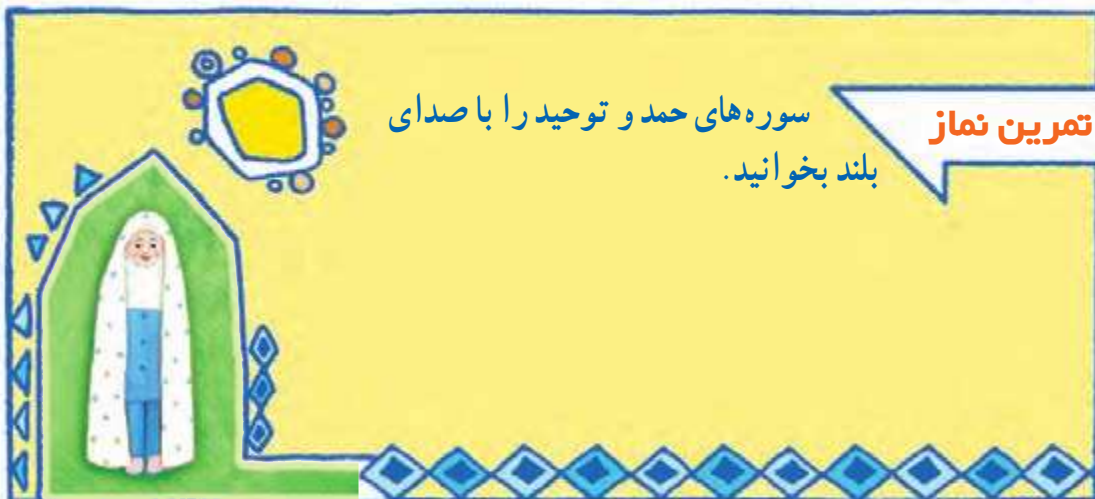
« پدرم رسول‌خدا، به دو فرزندم حسن و حسین

سوره‌هایی از قرآن را یاد می‌دادند.»*

سوره‌های حمد و توحید را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی بلد را از بخش قرآن در تابستان

انس با قرآن

همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول - آیات ۲۲ تا ۲۷ سوره ی اسراء را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ لَا نَجْعَلُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿۲۲﴾
 ۲ وَ قَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ
 ۳ إِحْسَانًا ۚ إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ
 ۴ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَ قُلْ
 ۵ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿۲۳﴾ وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ
 ۶ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿۲۴﴾
 ۷ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ
 ۸ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿۲۵﴾ وَ آتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ
 ۹ وَ الْمَسْكِينِ وَ ابْنَ السَّبِيلِ وَ لَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿۲۶﴾
 ۱۰ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۚ وَ كَانَ الشَّيْطَانُ
 ۱۱ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿۲۷﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا

و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند.

سوره ی عنکبوت، آیه ی ۸

شما به پدر و مادر خود چه نیکی هایی کرده اید؟

جمله ی شبیه به این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از

حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

امام رضا علیه السلام فرمودند:

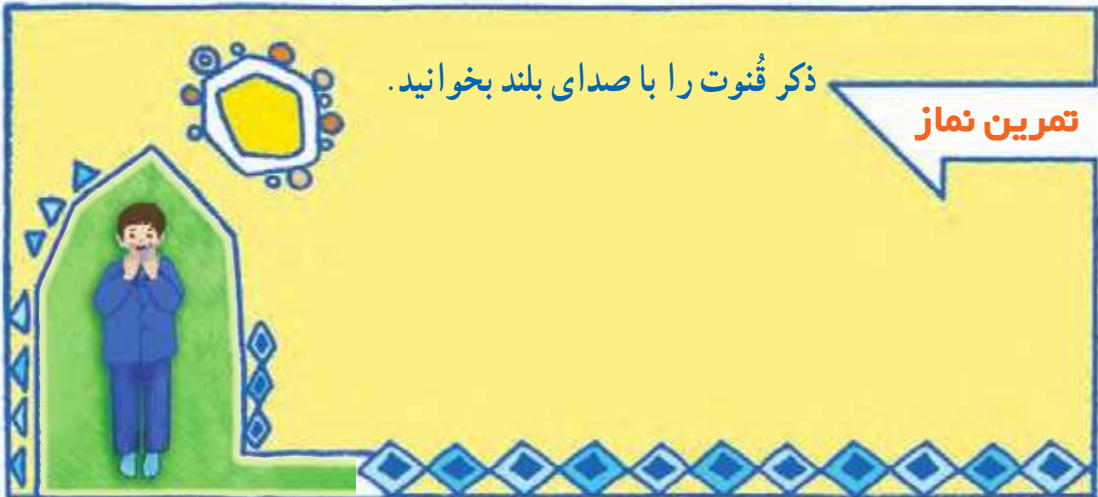
قطره اما دریا

« بدون وضو به آیات قرآن دست نزنید. »*

ذکر قنوت را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۱۳ سوره ی بلد را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۵۵ تا ۵۹ سوره ی آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اِذْ قَالَ اللهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ارْفُعْكَ اِلَى
 ۲ وَ مُطَهِّرْكَ مِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ جَاعِلُ الَّذِيْنَ
 ۳ اتَّبَعُوْكَ فَوْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
 ۴ ثُمَّ اِلَى مَرْجِعِكُمْ فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِى مَا كُنْتُمْ فِيْهِ
 ۵ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۵۵﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَاَعْدِبْهُمْ
 ۶ عَذَابًا شَدِيْدًا فِى الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ مِنْ
 ۷ نٰصِرِيْنَ ﴿۵۶﴾ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
 ۸ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُوْرَهُمْ ط وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۷﴾
 ۹ ذٰلِكَ نَتْلُوْهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيٰتِ وَ الدّٰكِرِ الْحَكِيْمِ
 ۱۰ ﴿۵۸﴾ اِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ الَّذِيْ خَلَقَهٗ
 ۱۱ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۵۹﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

خدا ستمگران را دوست ندارد.

سوردهی آل عمران، آیهی ۵۷

لَا يُحِبُّ : دوست ندارد

ظَالِمِينَ : ظالمان، ستمگران

مُفْسِدِينَ : بدکاران

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

این جملهی قرآنی را معنا کنید.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

قطعاً ... .. را.

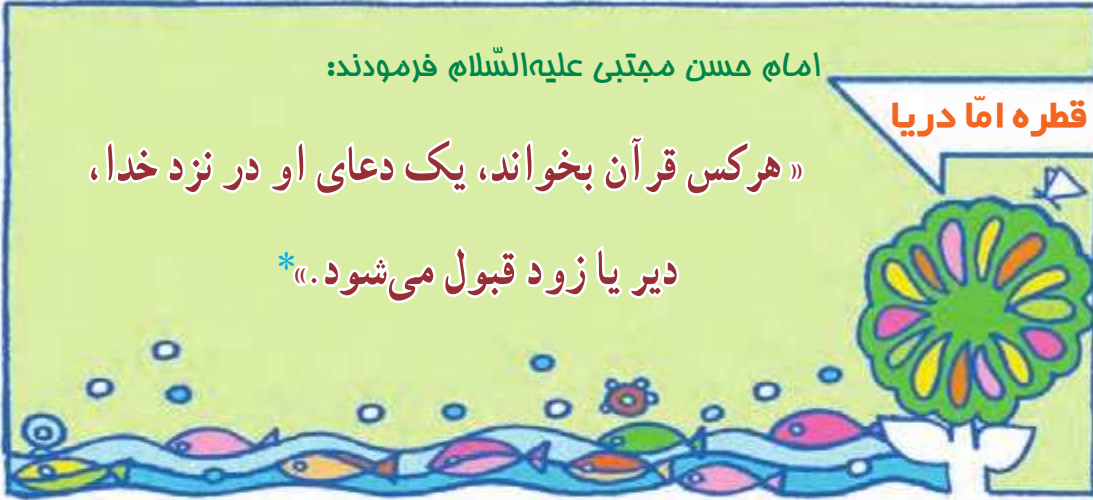
قرآن، حدیث و نماز

امام مسن مجتبی علیه السلام فرمودند:

«هر کس قرآن بخواند، یک دعای او در نزد خدا،

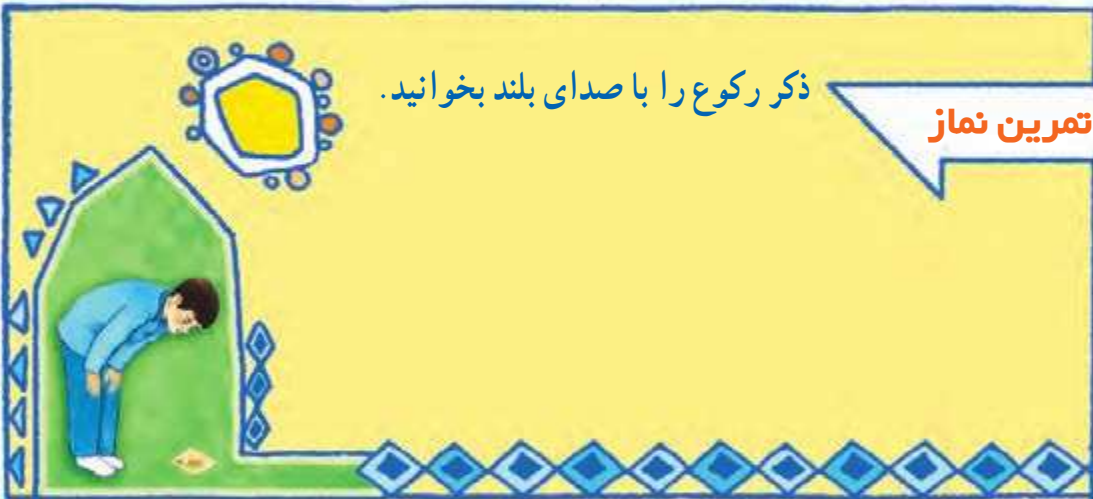
دیر یا زود قبول می‌شود.»*

قطره اما دریا

ذکر رکوع را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۲۰ سوره‌ی بلد را از بخش قرآن در
تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۱۵ تا ۲۸ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱	إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
۲	بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
۳	وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرَدَّىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تَلَكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿١٧﴾
۴	قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي
۵	وَلِي فِيهَا مَارِبٌ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ ﴿١٩﴾
۶	فَأَلْقَاهَا فِإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ
۷	سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ
۸	تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوَاءٍ آيَةٌ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيكَ مِنْ
۹	آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ
۱۰	رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ
۱۱	عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیامبری حضرت موسی علیه السلام

زندگی حضرت موسی علیه السلام بسیار پُرماجرا بود. او پس از رهایی از دست فرعون، به شهر مدین هجرت کرد. در آن جا با یکی از پیامبران خدا به نام حضرت شعیب آشنا شد و با یکی از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی علیه السلام، گوسفندان حضرت شعیب علیه السلام را به چرا می برد و از آن ها مراقبت می کرد.

زندگی حضرت موسی در کنار خانواده ی حضرت شعیب چند سالی، این گونه سپری شد؛ ولی سرانجام زمان جدایی فرا رسید.

حضرت شعیب تعدادی از گوسفندان خود را به حضرت موسی داد و برای او و خانواده اش دعا کرد.

حضرت موسی علیه السلام و خانواده اش، از مدین بیرون رفتند و راه سفری طولانی به مصر را در پیش گرفتند. یک شب، آن ها در بیابان راه را گم کردند. هوا سرد بود. در این هنگام حضرت موسی از دور آتشی دید. به همسرش گفت: من به سوی آتش می روم، شاید بتوانم شعله ای از آن را برای شما بیاورم تا گرم شوید. شاید هم آن آتش راه را به ما نشان دهد.

وقتی حضرت موسی به آتش نزدیک شد، درختی نورانی دید. ناگهان ندایی شنید که می گفت: ای موسی! من پروردگار جهانیان هستم. این صحرا که تو قدم در آن گذاشته ای مکان مقدّسی است؛ کفش هایت را بیرون بیاور!

حضرت موسی چنین کرد.

دوباره شنید که: ای موسی! من تو را به پیامبری برگزیدم. پس به آن چه بر تو وحی می کنم گوش کن؛ بدان که هیچ خدایی جز من نیست، مرا عبادت کن و به یاد من نماز بخوان...

بار دیگر ندا آمد : ای موسی چه در دست داری؟
 حضرت موسی پاسخ داد : این عصای من است که به آن تکیه می‌کنم، با آن گوسفندانم
 را می‌رانم و برایشان از درخت برگ می‌ریزم.
 ندا رسید : «**اَلْقِهَا يَا مُوسَى**» - ای موسی عصایت را به زمین بینداز! -
 حضرت موسی **عليه السلام**، عصایش را روی زمین انداخت. ناگهان عصا به اژدهایی
 ترسناک تبدیل شد. موسی ترسید و فرار کرد.
 باز ندا آمد : ای موسی! در جای خود بایست و ترس! حالا آن را بردار و ببین که همان
 عصای توست!

همین که حضرت موسی اژدها را گرفت با تعجب دید که همان عصای قبلی است!
 بار دیگر ندا رسید : حالا دستت را زیر بغلت بپر و بیرون بیاور.
 حضرت موسی چنین کرد. دستش مثل ماه تابان درخشان شد.
 در این هنگام ندا آمد : ای موسی! اکنون دو نشانه و معجزه‌ی بزرگ از پروردگارت
 همراه توست. با این دو نشانه به سوی فرعون برو و این مرد سرکش را به پرستش خدای
 یگانه دعوت کن.
 حضرت موسی **عليه السلام** از خدا خواست تا او را در این مأموریت بزرگ یاری کند
 و اجازه دهد برادرش هارون نیز در این کار بزرگ یار و همراه او باشد.

قرآن، حدیث و نماز

امام صادق علیه السلام فرمودند:

قطره اما دریا

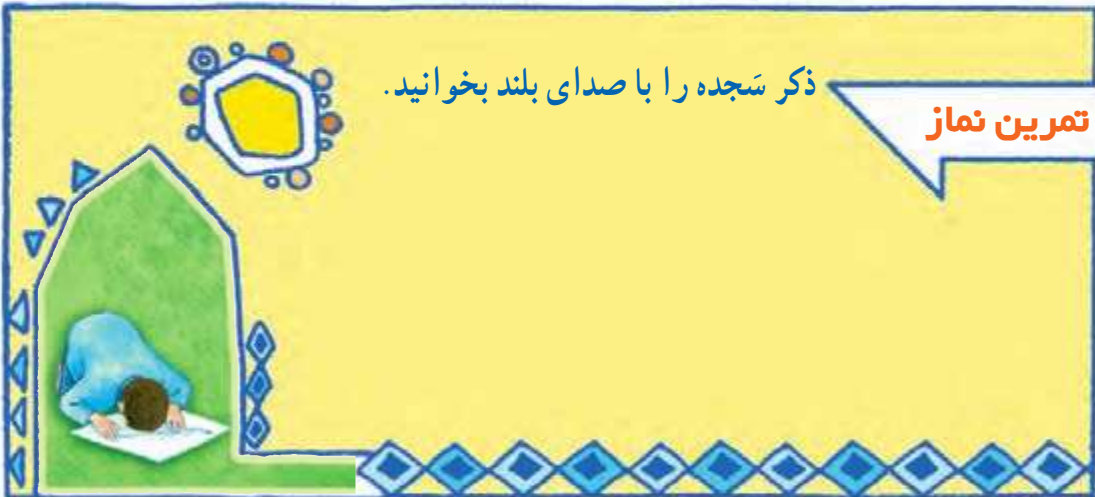
«خانه‌ای که در آن قرآن خوانده می‌شود،

برکاتش زیاد می‌گردد.»*

ذکر سجده را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی فجر را از بخش قرآن در تابستان
همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۴۸ و ۴۹ سوره‌ی مائده را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ	۱
يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ	۲
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ	۳
مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ	۴
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي	۵
مَا آتَاكُمْ ۚ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ	۶
جَمِيعًا ۚ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾	۷
وَأَنْ احْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ	۸
وَاحْذَرُهُمْ أَنْ يَفْتِنوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ	۹
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعَلِمَ أَنَّ مَأْوَئَهُمُ اللَّهُ ۚ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ	۱۰
ذُنُوبِهِمْ ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾	۱۱

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

سعی کنید کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهید.

سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۴۸

خَيْرَات : کارهای خوب

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

آیا شما در مسابقه‌ی قرآن مدرسه نام‌نویسی کرده‌اید؟

قرآن، حدیث و نماز

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

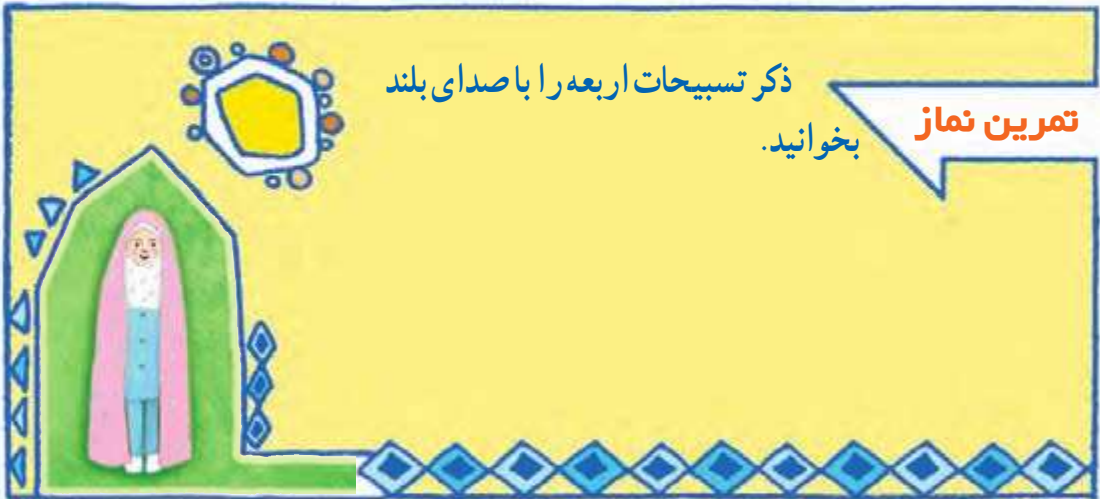
قطره اما دریا

«قرآن، بهار دل‌ها و چشمه‌های دانش است.»*

ذکر تسبیحات اربعه را با صدای بلند
بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی فجر را از بخش قرآن در تابستان
همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۴۰ تا ۴۷ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱	إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۗ
۲	فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَكَلَّمْتَ
۳	نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ
۴	سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَىٰ ﴿٤٠﴾
۵	وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ إِذْهَبْ أَنْتَ وَ أَخُوكَ بِآيَاتِي
۶	وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾
۷	فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَ رَبَّنَا
۸	إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطَّغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا
۹	إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ
۱۰	فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۗ قَدْ جِئْنَاكَ
۱۱	بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ ۗ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

به سوی مبارزه‌ی بزرگ

وقتی حضرت موسی **علیه‌السلام** به مصر رسید، همراه برادرش هارون به قصر فرعون رفت. حضرت موسی لباس ساده‌ی چوپانی پوشیده بود و عصای خود را هم در دست داشت. او تا مقابل تخت فرعون پیش رفت و گفت: من فرستاده‌ی خدای جهانیان هستم. آمده‌ام تا تو را به پرستش خدای یگانه دعوت کنم و بنی اسرائیل* را از دست تو نجات دهم.

فرعون چهره‌اش را در هم کشید و گفت: این خدای جهانیان کیست؟

حضرت موسی گفت: پروردگار آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست. او کسی است که شما و همه‌ی پدران‌تان را آفریده است.

فرعون وقتی این سخن موسی را شنید، نگاهی به درباریان‌ش کرد و با حالت مسخره کردن گفت: این پیامبری که برای شما آمده واقعاً دیوانه است!

* بنی اسرائیل: فرزندان حضرت یعقوب علیه‌السلام

حضرت موسی جواب داد : شما که خود را عاقل می دانید باید بدانید که جهان به این بزرگی حتماً آفریدگاری دارد؛ همان پروردگاری که زمین را جای راحت و آسایش شما قرار داد و نیازهای شما را برطرف کرد. از آسمان برای شما آب فرستاد و در زمین همه نوع گیاه و درخت رویانید تا شما و دام‌هایتان از آن‌ها استفاده کنید. آیا این نشانه‌ها برای وجود او کافی نیست؟

فرعون با خشم فریاد زد : این جا خدایی غیر از من نیست. اگر باز هم از خدایت حرف بزنی می گویم تو را زندانی کنند!

حضرت موسی عصایش را به زمین انداخت. عصا به اژدها تبدیل شد. فرعون و درباریان، سخت به وحشت افتادند. حضرت موسی اژدها را گرفت و اژدها در دست او عصا شد.

آن گاه دستش را زیر بغلش بُرد و وقتی بیرون آورد، روشنایی خیره کننده‌ای به چشم همه تابد. درباریان از ترس به یکدیگر چسبیده بودند و توان حرکت نداشتند. زبان فرعون هم از وحشت بند آمده بود. معجزه‌های حضرت موسی همه را غافلگیر کرده بود.

سرانجام فرعون این سکوت را شکست و از درباریان پرسید: دربارهی موسی چه نظری دارید؟

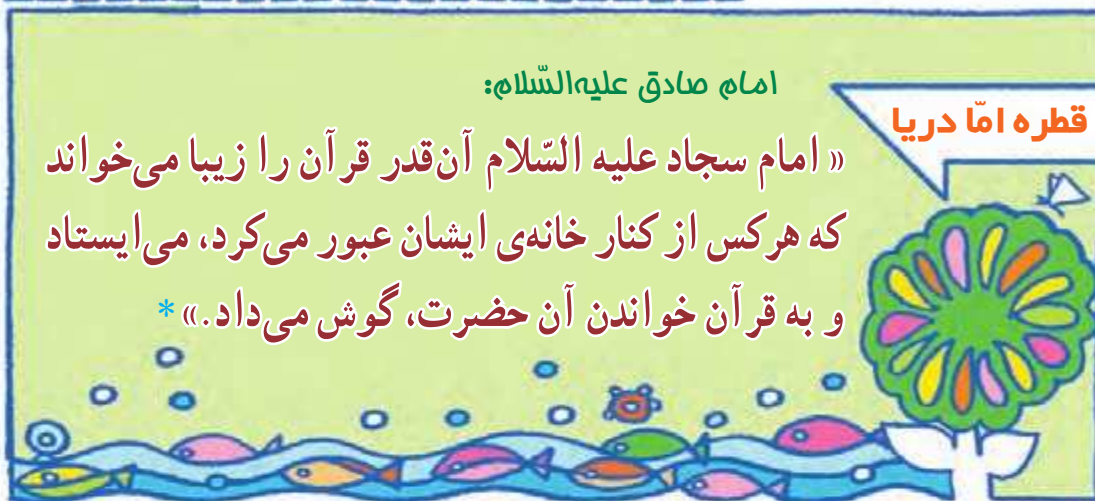
درباریان گفتند: موسی جادوگرِ ماهری است! ولی ما هم جادوگرانِ چیره‌دستی داریم؛ اجازه دهید آن‌ها را خبر کنیم تا با موسی مسابقه بدهند. جادوگرانِ ما موسی را شکست خواهند داد. فرعون این پیشنهاد را پذیرفت.

قرآن، حدیث و نماز

امام صادق علیه‌السلام:

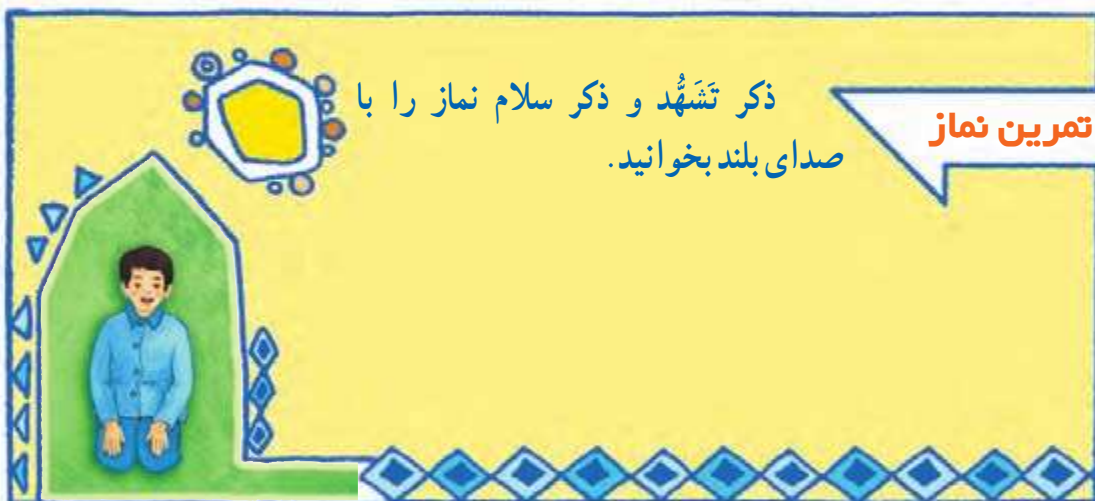
« امام سجاده علیه‌السلام آن قدر قرآن را زیبا می‌خواند که هر کس از کنار خانه‌ی ایشان عبور می‌کرد، می‌ایستاد و به قرآن خواندن آن حضرت، گوش می‌داد.» *

قطره اما دریا

ذکر تَشَهُد و ذکر سلام نماز را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱۵ تا ۱۷ سوره‌ی فجر را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - سوره‌های قدر و زلزال را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	۱
اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِی لَیْلَةِ الْقَدْرِ ۱ وَ مَا اَدْرَاکَ مَا	۲
لَیْلَةُ الْقَدْرِ ۲ لَیْلَةُ الْقَدْرِ خَیْرٌ مِّنْ اَلْفِ شَهْرٍ ۳	۳
تَنْزِلُ الْمَلَائِکَةِ وَ الرُّوحِ فِیْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ کُلِّ	۴
اَمْرِ ۴ سَلَامٌ هِیَ حَتّٰی مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۵	۵
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	۶
اِذَا زُلْزَلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ۱ وَ اَخْرَجَتِ الْاَرْضُ	۷
اَثْقَالَهَا ۲ وَ قَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۳ یَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ	۸
اَخْبَارَهَا ۴ بِاَنَّ رَبَّکَ اَوْحٰی لَهَا ۵ یَوْمَئِذٍ	۹
یَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِیُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ۶ فَمَنْ	۱۰
یَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَیْرًا یَرَهُ ۷ وَ مَنْ یَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ	۱۱
شَرًّا یَرَهُ ۸	۱۲

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۗ

هر کس ذره‌ای خوبی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۗ

و هر کس ذره‌ای بدی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

سوره‌ی زلزال، آیه‌های ۷ و ۸

ذَرَّةٌ : ... خَيْرٌ : ... شَرٌّ : ...

درباره‌ی هر یک از دو تصویر بالا با دوستان خود گفت‌وگو کنید و نظر خود را

برای هم‌کلاسی‌های خود بگویید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

قطره اما دریا

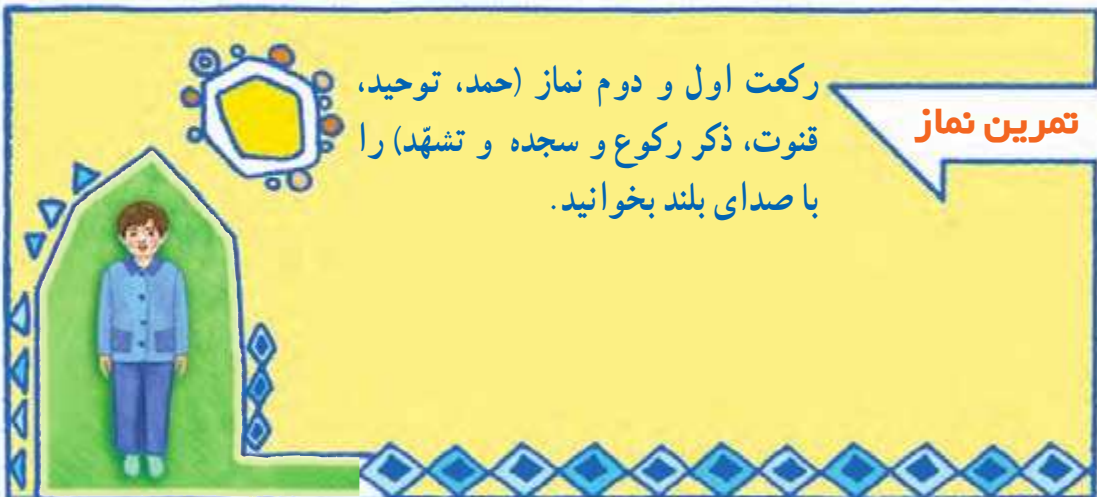
«بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد

و به دیگران هم بیاموزد.»*

رکعت اول و دوم نماز (حمد، توحید،
قنوت، ذکر رکوع و سجده و تشهد) را
با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سوره های قدر و زلزال را همراه با کتاب گویا یا رمزینه
سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

* مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۹

تمرین اول - آیات ۴۱ تا ۵۰ سوره ی شعراء را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا
 ۲ نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۴۱﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۴۲﴾
 ۳ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿۴۳﴾ فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ
 ۴ وَعَصِيَّهِمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ
 ۵ ﴿۴۴﴾ فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿۴۵﴾
 ۶ فَالْقَىٰ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿۴۶﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ
 ۷ ﴿۴۷﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۴۸﴾ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ
 ۸ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 ۹ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ
 ۱۰ أَجْمَعِينَ ﴿۴۹﴾ قَالُوا لَاضْيِرْنَا إِيَّاهُ رَبَّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿۵۰﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

پیروزی حضرت موسی علیه السلام

روز مسابقه فرا رسید. فرعون امیدوار بود که جادوگرانش، حضرت موسی علیه السلام را شکست دهند.

پیش از شروع مسابقه جادوگران به فرعون گفتند: اگر ما بر موسی پیروز شویم، آیا پاداشی خواهیم داشت؟

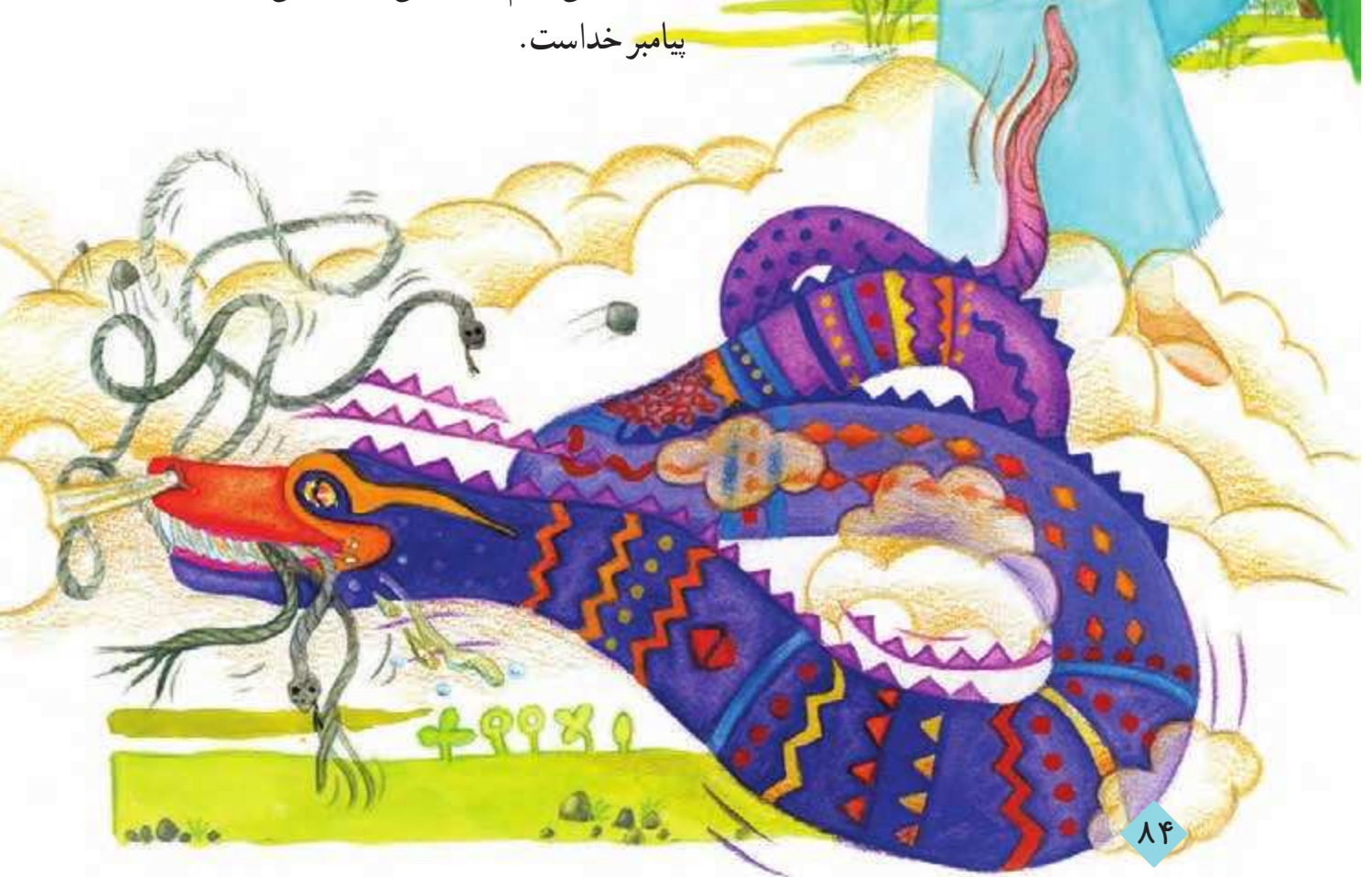
فرعون گفت: آری! پاداش بزرگی می‌گیرید و مقام بالایی خواهید یافت. جادوگران چوب‌ها و ریسمان‌های خود را بر زمین انداختند و آن‌ها را مانند مارهایی به حرکت درآوردند.

حضرت موسی علیه السلام نگران شد که مبادا مردم فریب جادوگران را بخورند. اما در همین وقت ندایی رسید که: ای موسی! نترس و عصایت را بینداز.

حضرت موسی علیه السلام دانست که این فرمان خداوند است. فوراً نام خدا را به زبان آورد و عصایش را انداخت. ناگهان عصا به اژدهای بزرگی تبدیل شد و در یک چشم به هم زدن، همه‌ی مارها را بلعید.

جادوگران از دیدن این معجزه‌ی بزرگ چنان به وحشت افتادند که تا چند دقیقه زبانشان بند آمده بود و نمی‌توانستند چیزی بگویند. آن‌گاه در همان جا به سجده افتادند و گفتند: «أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَى وَ هَارُونَ» - ما به پروردگار جهانیان یعنی پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم - و شهادت می‌دهیم که موسی راست می‌گوید و پیامبر خداست.

فرعون که خود را شکست خورده می‌دید، با خشم فریاد زد: چگونه پیش از آن که من به شما اجازه بدهم، ایمان آوردید؟! دستور می‌دهم دست‌ها و پاهایتان را بپُرند و همه‌ی شما را بر تنه‌ی درختان خرما به دار بکشند!

جادوگران، بدون آن که بترسند، گفتند: ای فرعون! «**أَمَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ**» ما به پروردگار جهانیان ایمان آورده‌ایم و از ایمان خود بر نمی‌گردیم. تو فقط می‌توانی ما را بکُشی؛ ولی ما از خدا می‌خواهیم که در این راه به ما صبر و شکیبایی بدهد و امیدواریم که گناهان ما را بیخشد و به ما پاداش جاودانه بدهد.

قرآن، حدیث و نماز

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

قطره اما دریا

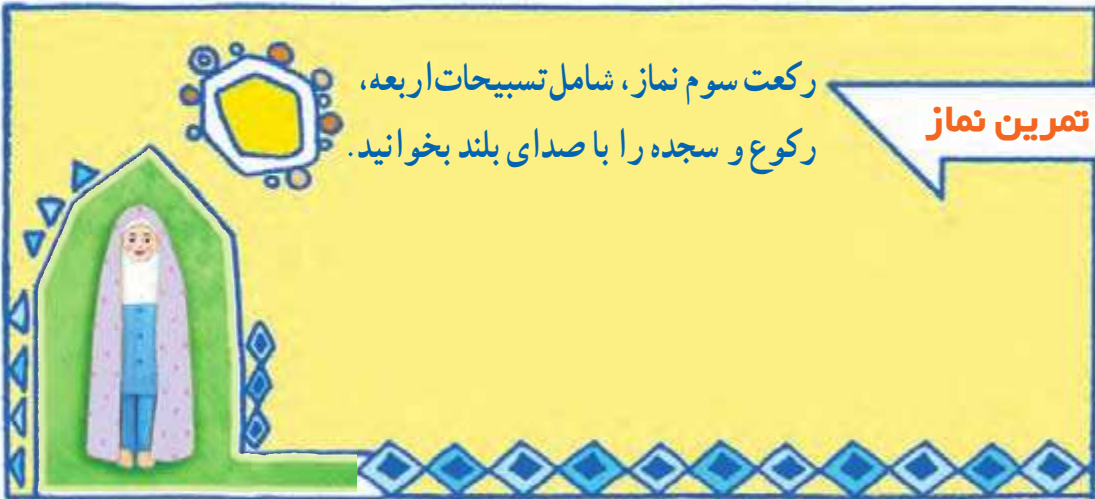
«هرکسی در کودکی قرآن بخواند، به او

عقل و دانش داده می‌شود.»*

رکعت سوم نماز، شامل تسبیحات اربعه، رکوع و سجده را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

آیات ۱۵ تا ۲۳ سوره‌ی فجر را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۳۷ تا ۴۳ سوره شوری را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا
 ۲ غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۷﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ
 ۳ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
 ۴ يُنفِقُونَ ﴿۳۸﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ
 ۵ ﴿۳۹﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
 ۶ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾
 ۷ وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
 ۸ سَبِيلٍ ﴿۴۱﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ
 ۹ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 ۱۰ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۲﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ
 ۱۱ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۳﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ أَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

افراد با ایمان، کارهای خود را با مشورت
یک دیگر انجام می دهند.

سوره ی شوری، آیه ی ۳۸

شوری : مشورت

درباره ی تصویر با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم کلاسی های خود بیان نمایید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

در مدیته از حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها آمده است که ایشان فرمودند:

قطره اما دریا

«من خواندن کتاب خدا را بسیار دوست دارم.»*

رکعت چهارم نماز، شامل تسبیحات اربعه،

تمرین نماز

رکوع، سجده، تشهد و سلام را با صدای

بلند بخوانید.

آیات ۱۵ تا ۳۰ سوره ی فجر را از بخش قرآن در تابستان

انس با قرآن

همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول - آیات ۷۴ تا ۷۷ سوره‌ی قَصَص را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
 ۲ تَزْعُمُونَ ﴿۷۴﴾ وَ نَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا
 ۳ بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 ۴ يَفْتَرُونَ ﴿۷۵﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ
 ۵ وَ آتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ
 ۶ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
 ۷ الْفَرِحِينَ ﴿۷۶﴾ وَ ابْتَغِ فِي مَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ
 ۸ وَ لَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ
 ۹ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا
 ۱۰ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿۷۷﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ أَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

همان طور که خدا به تو خوبی کرده است،
به دیگران خوبی کن.

سوره ی قصص، آیه ۷۷

در باره ی تصویر بالا با دوستان خود صحبت کنید و نظرتان را برای معلم و هم کلاسی هایتان بگویید.

پیام قرآنی درس را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

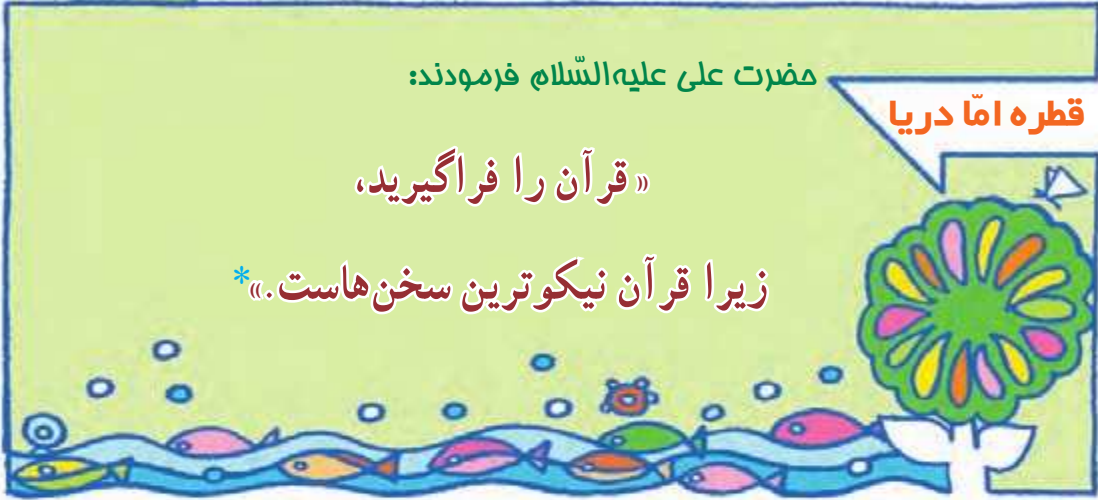
قرآن، حدیث و نماز

مضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

قطره‌ی اما دریا

«قرآن را فراگیرید،

زیرا قرآن نیکوترین سخن‌هاست.»*

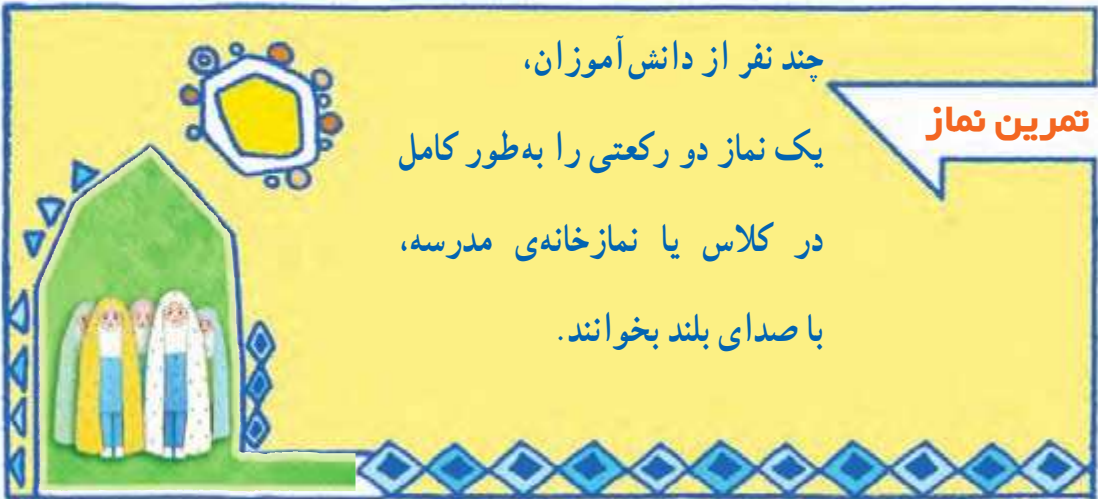
چند نفر از دانش‌آموزان،

یک نماز دو رکعتی را به‌طور کامل

در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه،

با صدای بلند بخوانند.

تمرین نماز

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی علق را از بخش قرآن در تابستان

همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - سوره‌های عادیات و قارعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	۱
وَ الْعٰدِیٰتِ ضَبْحًا ۱	۲
فَلْمُورِیٰتِ قَدْحًا ۲	۳
فَالْمُغِیْرٰتِ صُبْحًا ۳	۴
فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۴	۵
۵	۶
۶	۷
۷	۸
۸	۹
۹	۱۰
۱۰	۱۱
۱۱	۱۲
۱۲	۱۳
۱۳	۱۴
۱۴	۱۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱ مَا الْقَارِعَةُ ۲ وَ مَا اَدْرَاكُ مَا الْقَارِعَةُ

۳ یَوْمَ یَكُوْنُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوْثِ ۴ وَ

تَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوْثِ ۵ فَاَمَّا مَنْ

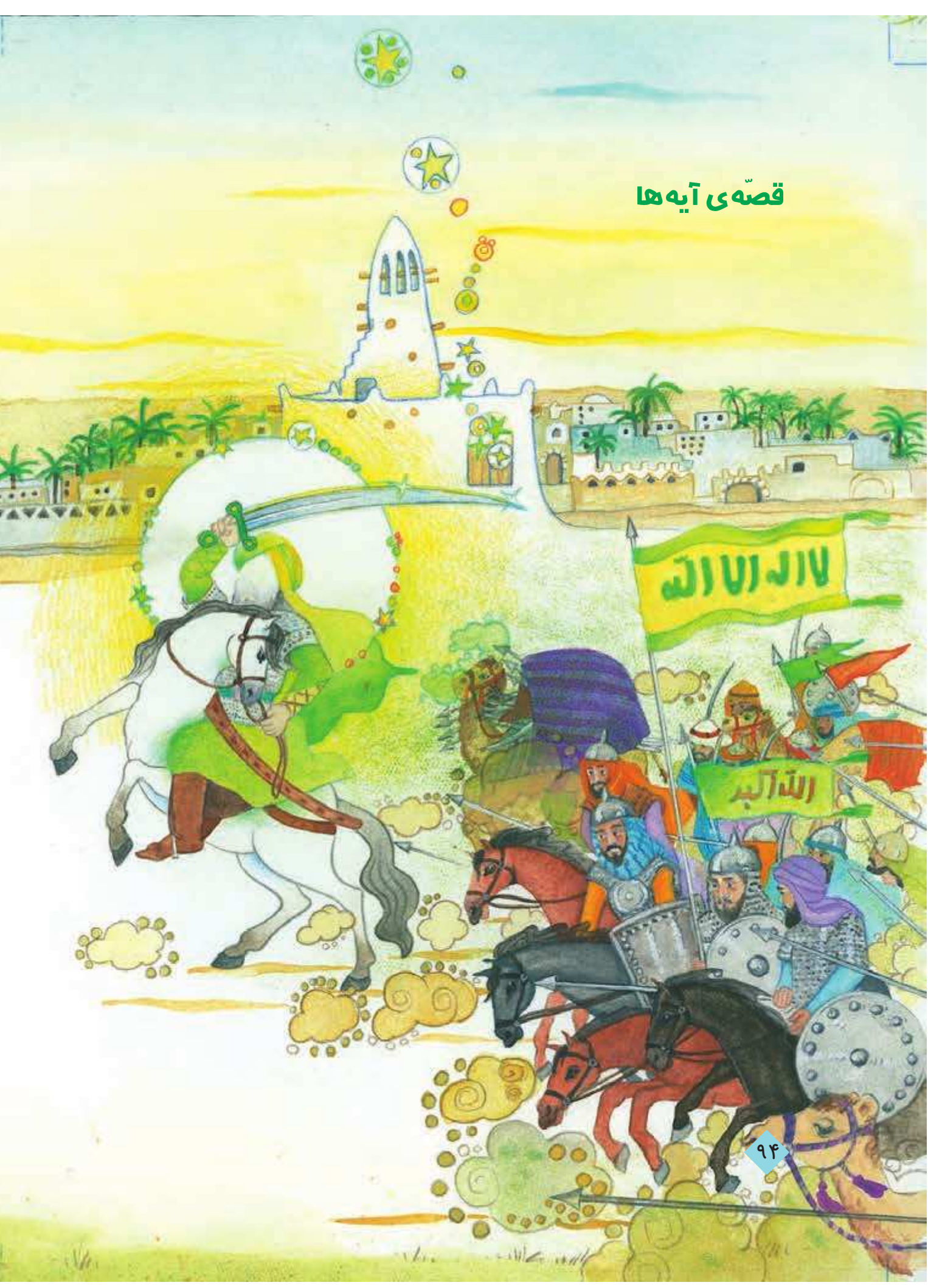
تَقَلَّتْ مُوٰزِیْنُهُ ۶ فَهُوَ فِی عِیْشَةٍ رَّاضِیَةٍ ۷

وَ اَمَّا مَنْ خَفَّتْ مُوٰزِیْنُهُ ۸ فَامُّهُ هٰوِیَةٌ ۹ وَ مَا

اَدْرَاكُ مَا هِیَةٌ ۱۰ نَارٌ حَامِیَةٌ ۱۱

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه آیه ها

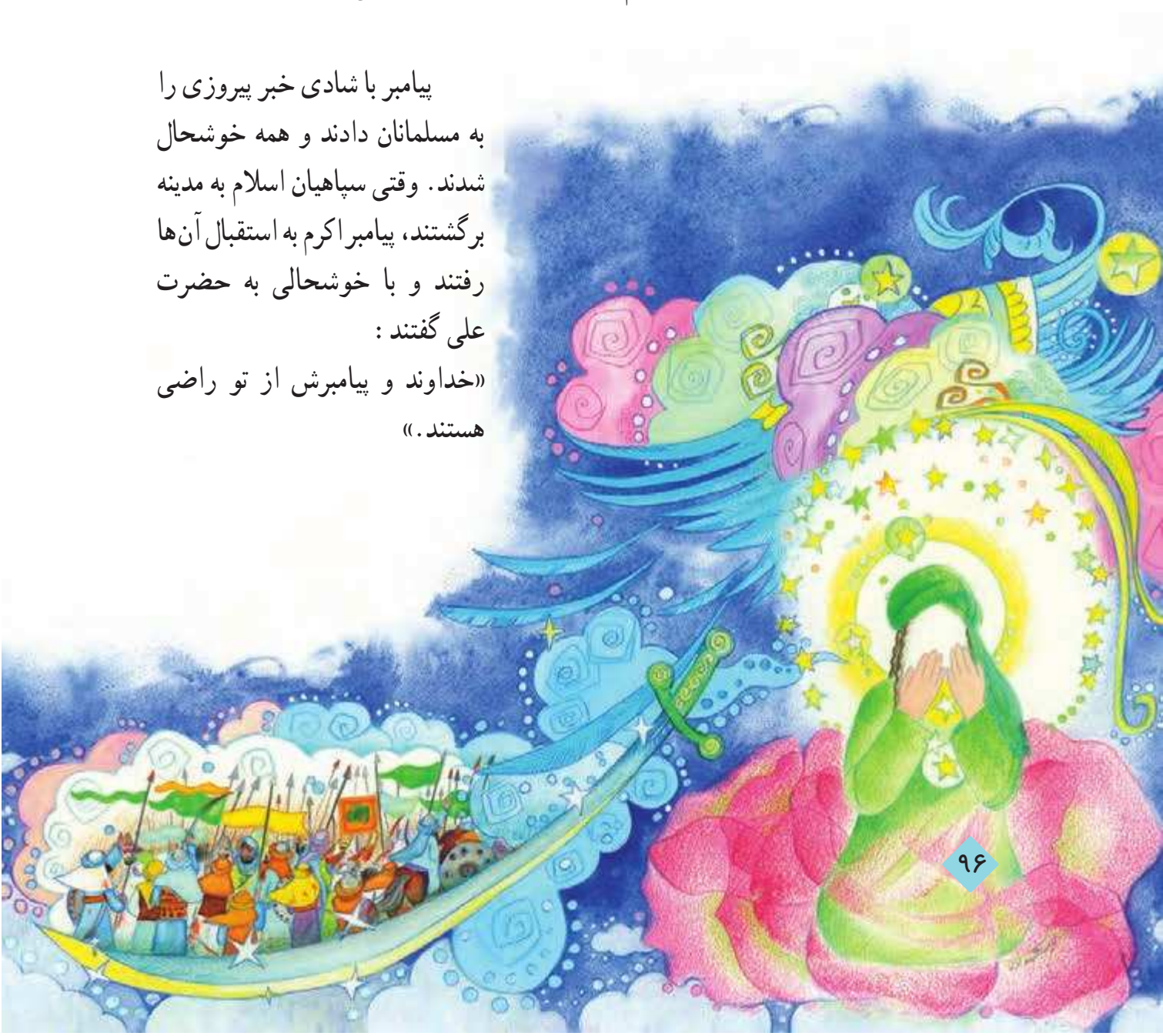
صبح پیروزی

یک روز مردی دوان دوان پیش پیامبر اکرم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ** آمد و با ناراحتی گفت: عده‌ای از دشمنان در بیابان‌های اطراف مدینه جمع شده‌اند و می‌خواهند به مدینه حمله کنند. پیامبر اکرم به مسجد رفتند و این موضوع را به مردم گفتند. عده‌ای از مسلمانان برای دفاع آماده شدند و به سوی دشمن حرکت کردند، ولی نتوانستند آن‌ها را شکست دهند و پس از چند روز به مدینه بازگشتند.

مسلمانان چند بار دیگر هم به جنگ با دشمن رفتند، اما پیروز نشدند؛ تا این که پیامبر از حضرت علی **عَلَيْهِ السَّلَام** خواستند که با سپاهی به جنگ دشمن بروند.

حضرت علی **عَلَيْهِ السَّلَام** و گروهی از مسلمانان با سختی‌های فراوان خود را به دشمن رساندند، با آن‌ها شجاعانه جنگیدند و با یاری خدا پیروز شدند.
پیامبر در مدینه منتظر سپاه اسلام بودند که ناگهان فرشته‌ی وحی به سوی ایشان آمد و سوره‌ی عادیات را این گونه بر پیامبر خواند: «**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا...**» خداوند با فرستادن این سوره به پیامبر اکرم خبر داد که سپاه حضرت علی پیروز شده است.

پیامبر با شادی خبر پیروزی را
به مسلمانان دادند و همه خوشحال
شدند. وقتی سپاهیان اسلام به مدینه
برگشتند، پیامبر اکرم به استقبال آن‌ها
رفتند و با خوشحالی به حضرت
علی گفتند:
«خداوند و پیامبرش از تو راضی
هستند.»

قرآن، حدیث و نماز

امام صادق علیه السلام فرمودند:

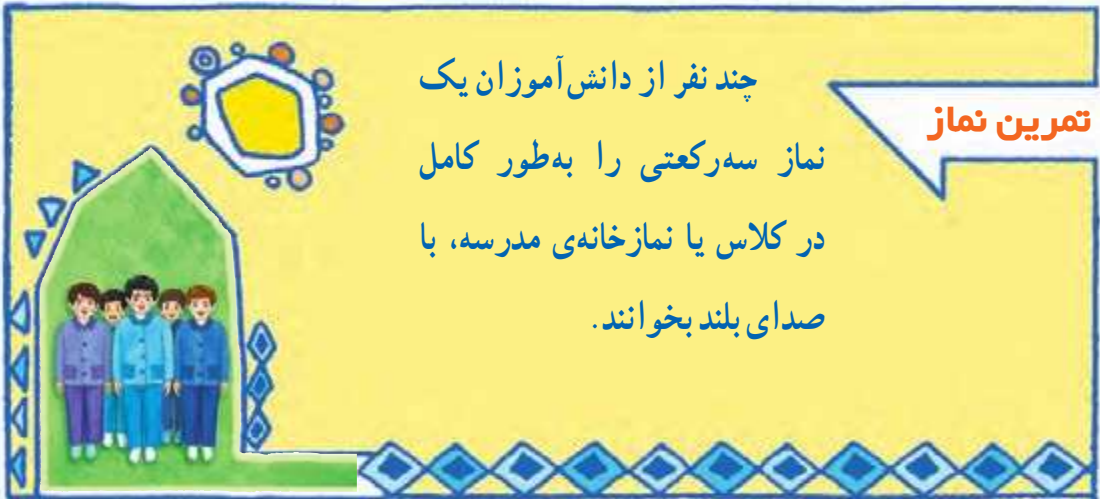
قطره اما دریا

«نگاه کردن به آیات قرآن، عبادت است.»*

چند نفر از دانش آموزان یک
نماز سه رکعتی را به طور کامل
در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه، با
صدای بلند بخوانند.

تمرین نماز

سوره‌های عادیات و قارعه را همراه با کتاب گویا یا
رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول - آیات ۸۰ تا ۸۳ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱	وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً ۚ قُلْ أَتَّخَذْتُمْ
۲	عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا ۚ فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۚ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى
۳	اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ
۴	بِهَا خَطِيئَتُهُ ۚ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
۵	خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
۶	أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَ
۷	إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ
۸	وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
۹	وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
۱۰	وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ
۱۱	مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

با مردم به زبان خوش سخن بگویید.

سوره ی بقره، آیه ی ۸۳

ناس : . . . .

برای این تصویر داستانی بگویید و برای هم کلاسی های خود تعریف کنید.

پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

قطره اما دریا

«قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید.»*

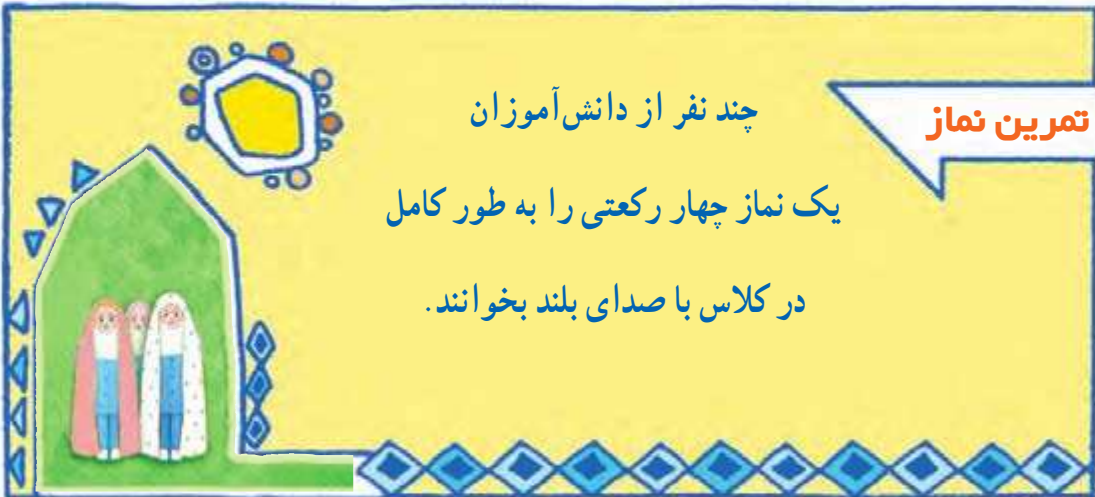

چند نفر از دانش آموزان

تمرین نماز

یک نماز چهار رکعتی را به طور کامل

در کلاس با صدای بلند بخوانند.

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی علق را از بخش قرآن در تابستان

انس با قرآن

همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید.

در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** و اهل بیت **عَلَيْهِمُ السَّلَام** در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های **يَتَنَّهُ**، **لَيْل**، **بَلَد**، **فَجْر**، **عَلَق** و همچنین ۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها
جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم قرآن شما

یادآوری

قرائت

پیام قرآنی انس با قرآن ۱ (فصل سوم کتاب) را از حفظ بخوانید.

معنی نام سوره: **دلیل روشن**

سوره‌ی **بَیِّنَه** را همراه با قرائت الگو (رمزینه) بخوانید.

سوره‌ی **بَیِّنَه**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱ لَم یَكُنِ الَّذِیْنَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَالْمُشْرِكِیْنَ
 ۲ مُنْفَكِّیْنَ حَتّٰی تَأْتِیَهُمُ الْبَیِّنَةُ ۱ رَسُوْلٌ مِنَ اللّٰهِ
 ۳ یَتْلُوْا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۲ فِیْهَا كُتِبَتْ قِیْمَةٌ ۳
 ۴ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِیْنَ اٰتُوْا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا
 ۵ جَاءَتْهُمْ الْبَیِّنَةُ ۴ وَمَا اُمِرُوْا اِلَّا لِیَعْبُدُوْا اللّٰهَ مُخْلِصِیْنَ
 ۶ لَهٗ الدِّیْنَ حُنَفَآءَ وَیُقِیْمُوا الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْا الزَّكٰوةَ
 ۷ وَذٰلِكَ دِیْنُ الْقِیْمَةِ ۵ اِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
 ۸ وَالْمُشْرِكِیْنَ فِیْ نَارِ جَهَنَّمَ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا اُولٰٓئِكَ
 ۹ هُمُ سُرُّ الْبَرِیَّةِ ۶ اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
 ۱۰ اُولٰٓئِكَ هُمُ خَیْرُ الْبَرِیَّةِ ۷ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 ۱۱ جَنّٰتٌ عَدْنٍ تَجْرٰی مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا اَبَدًا
 ۱۲ رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِیَ رَبَّهُ ۸

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی **بَیِّنَه** را می‌دانید؟

برایم بگو

شعار هفته

پیام قرآنی

ذکر مبارک

وَ هَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ

این (قرآن)، پند و یادآوری با برکت است.

سوره‌ی انبیاء/ آیه‌ی ۵۰

قرآن کریم مبارک است؛ زیرا ...

گفت و گو

زینت قرآن

حدیث نورانی

پیامبر اعظم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ :

زَيِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

قرآن را با صدای خود زینت دهید.

مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۷۲

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یادوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

سوره‌ی بَيِّنَه و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

پیام‌های قرآنی انس با قرآن ۲ و ۴ (فصل سوم کتاب) را از حفظ بخوانید.

یادآوری

قرائت

سوره‌ی لیل را همراه با قرائت الگو (رمزینه) بخوانید. معنی نام سوره: شب

سوره‌ی لیل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ۱ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ۲ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَى ۳ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ۴ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى
وَاتَّقَى ۵ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ۶ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى
۷ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ۸ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ۹
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى ۱۰ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى
۱۱ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى ۱۲ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى ۱۳
فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ۱۴ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۱۵
الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۱۶ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ۱۷ الَّذِي
يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ۱۸ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى
۱۹ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ۲۰ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ۲۱

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی لیل را می‌دانید؟

برایم بگو

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی خود را شمرده بخوانید.

روخوانی

پیام قرآنی

علم خدا

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

خداوند به آنچه انجام می دهند، دانا است.

سوره یونس / آیه ۳۶

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

بهترین مردم

حدیث نورانی

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

خَيْرُ النَّاسِ، أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ

بهترین مردم، سودمندترین آنها برای مردم است.

منتخب میزان الحکمه، ج ۲، ص ۹۸۴، ح ۴۹۸۴

با توجه به تصاویر این صفحه، درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

سوره ی لیل و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

پیام‌های قرآنی انس با قرآن ۵ و ۷ (فصل سوم کتاب) را از حفظ بخوانید.

یادآوری

معنی نام سوره: شهر

سوره‌ی بَلَد را همراه با قرائت الگو (رمزینه) بخوانید.

قرائت

سوره‌ی بَلَد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۱ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۲
 ۲ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ۳ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۴
 ۳ أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۵ يَقُولُ أَهْلَكْتُ
 ۴ مَالًا لُبَدًا ۶ أَيْحَسِبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ۷ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ
 ۵ عَيْنَيْنِ ۸ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۹ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ
 ۶ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۱۱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۱۲
 ۷ فَكُّ رَقَبَةٍ ۱۳ أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۱۴
 ۸ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۱۵ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۱۶
 ۹ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
 ۱۰ بِالْمَرْحَمَةِ ۱۷ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۱۸ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 ۱۱ بآئِنَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۱۹ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ ۲۰

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی بَلَد را می‌دانید؟

برایم بگو

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۴ کتاب درسی خود را شمرده بخوانید.

روخوانی

شعار هفته

پیام قرآنی

نعمت خدا

وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

نعمت‌هایی را که خدا به شما داده است یاد کنید.

سوره‌ی مائده/ آیه‌ی ۷

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت‌وگو

احترام به مقام معلم

حدیث نورانی

امام صادق علیه السلام:

تَوَاضَعُوا، لِمَنْ طَلَبْتُمْ مِنْهُ الْعِلْمَ

به کسی که از او علم می‌آموزید، احترام بگذارید.

اصول کافی، ج ۱، ص ۳۶

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت‌وگو

سوره‌ی بَلَد و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

پیام‌های قرآنی انس با قرآن ۹ و ۱۱ (فصل سوم کتاب) را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۴ **سوره‌ی فجر** را همراه با قرائت الگو (رمزیننه) بخوانید. معنی نام سوره: **سپیده دم**

سوره‌ی فجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ وَالْفَجْرِ ۱ وَ لَيْلٍ عَشْرٍ ۲ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۳

۲ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرٍ ۴ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حَجْرِ ۵

۳ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۶ إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۷

۴ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۸ وَ ثَمُودَ الَّذِينَ

۵ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۹ وَ فِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۱۰

۶ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۱۱ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۱۲

۷ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۱۳

۸ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۱۴

معنای چه کلمه‌هایی از **سوره‌ی فجر** را می‌دانید؟

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی خود را شمرده بخوانید.

مراقبت از نماز

حَافِظُوا عَلَي الصَّلَاةِ

از نمازهایتان محافظت کنید.

سوره ی بقره / آیدی ۲۳۸

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

سؤال اول

حدیث نورانی

امام محمد باقر علیه السلام :

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ، الصَّلَاةُ

اولین چیزی که در روز قیامت از بنده سؤال می شود، نماز است.

تهذیب الاحکام، ج ۲، ص ۲۳۹

آیات ۱ تا ۱۴ سوره ی فجر و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

پیام‌های قرآنی انس با قرآن ۱۲ و ۱۴ (فصل سوم کتاب) را از حفظ بخوانید.

آیات ۱۵ تا ۳۰ سوره‌ی فجر را همراه با قرائت الگو (رمزینه) بخوانید.

سوره‌ی فجر

۱ فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهٗ وَنَعَمَهٗ
 ۲ فَيَقُولُ رَبِّيْ اَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَاِذَا مَا ابْتَلٰهُ فَقَدَرَ
 ۳ عَلَيْهِ رِزْقَهٗ فَيَقُولُ رَبِّيْٓ اِهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ
 ۴ لَا تُكْرِمُوْنَ الْيَتِيْمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحْضُوْنَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِيْنَ
 ۵ ﴿١٨﴾ وَتَاْكُلُوْنَ التُّرٰثَ اَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّوْنَ الْمَالَ
 ۶ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا اِذَا دُكَّتِ الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا
 ۷ ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِئَ يَوْمَئِذٍ
 ۸ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنۡىٰ لَّهٗ الذِّكْرٰى
 ۹ ﴿٢٣﴾ يَقُوْلُ يٰلَيْتَنِىْ قَدَّمْتُ لِحَيَاتِىْ ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ
 ۱۰ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهٗٓ اَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوْتِىُّ وِثَاقَهٗٓ اَحَدٌ ﴿٢٦﴾
 ۱۱ يٰاَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ اِرْجِعِىْ اِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً
 ۱۲ مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَاَدْخُلِىْ فِىْ عِبَادِىْ ﴿٢٩﴾ وَاَدْخُلِىْ جَنَّتِىْ ﴿٣٠﴾

معنای چه کلمه‌هایی از آیات این صفحه را می‌دانید؟

پیام قرآنی

وعده‌ی پیروزی

نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ

یاری خدا و پیروزی نزدیک (است).

سوره‌ی صفا/ آیه‌ی ۱۳

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

پیروزی

حدیث نورانی

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

مَنْ صَبَرَ ظَفَرَ

صبر و ظفر، هر دو دوستان قدیمند بر اثر صبر، نوبت ظفر آید

عُرْزُ الْحِجَمِ، صفحه‌ی ۱۹۶

با توجه به تصویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

آیات ۱۵ تا ۳۰ سوره‌ی فجر و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

به چهار سوره‌ی «نجم»، «فصلت»، «سجده» و «علق» سُورِ عَزَائِمِ گفته می‌شود. در آیه‌ی آخر سوره‌ی علق، سجده‌ی واجب آمده است. هنگام خواندن و یا شنیدن این آیه، سجده واجب می‌شود. در این هنگام، داشتن وضو، رعایت قبله، داشتن مُهر و گفتن ذکر، ضرورت ندارد.

سوره‌ی علق را همراه با قرائت الگو (رمزینه) بخوانید. معنی نام سوره: **لخته‌ی خون**

سوره‌ی علق

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱ اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝۱ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ

۲ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝۲ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝۴

۳ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝۵ كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيْطَغِي

۴ ۝۶ أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْفِي ۝۷ اِنِّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرَّجْعِي ۝۸

۵ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ۝۹ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ۝۱۰ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ

۶ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ۝۱۱ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ۝۱۲ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ

۷ وَتَوَلَّىٰ ۝۱۳ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللّٰهَ يَرَىٰ ۝۱۴ كَلَّا

۸ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ۝۱۵ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ

۹ خَاطِئَةٍ ۝۱۶ فَلَيدُعُ نَادِيَهُ ۝۱۷ سَنَدُعُ الزَّبَانِيَةَ ۝۱۸

۱۰ كَلَّا لَا تَطْعَهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝۱۹

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی علق را می‌دانید؟

جمله‌های قرآنی یکی از صفحه‌های ۵۳، ۶۵، ۷۴ یا ۸۲ کتاب درسی خود را همراه با داستان آن بخوانید.

پیام قرآنی

خدا می بیند

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرِي

آیا (انسان) نمی داند که خدا او را می بیند؟

سوره ی علق / آیه ی ۱۴

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

نظم

حدیث نورانی

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اوصیکم بتقوی الله... وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ

شما را به پرهیزکاری و نظم در کارهایتان سفارش می کنم.

نهج البلاغه، نامه ی ۴۷

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ

سوره ی علق و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم ابتدایی

معنا	کلمه	معنا	کلمه
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَلِ	پاداش	أَجْرٌ
ذره	ذَرَّةٌ	آخرت	آخِرَةٌ
پروردگارا	رَبِّ	کار خوب، نیکی	إِحْسَانٌ
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ
بخشنده	رَحْمَنٌ	خدا	إِلَهُ
رحمت	رَحْمَةٌ	بینا	بَصِيرٌ
مهربان	رَحِيمٌ	فرزندم	بُنَى
روزی	رِزْقٌ	پیام	بَيَانٌ
پیامبر	رَسُولٌ	پاداش	جِزَاءٌ
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ	خیر و خوبی	حَسَنَةٌ
بدی، بد	شَرٌّ	سپاس و ستایش	حَمْدٌ
مشورت	شُورَى	خوبی، کار خوب	خَيْرٌ
		کارهای خوب	خَيْرَاتٌ

معنا	کلمه	معنا	کلمه
دوست ندارد	لَا يُحِبُّ	نماز	صَلَاةٌ
نیکوکاران مهربانی	مُحْسِنِينَ مَرَحِمَةً	غذاهای پاک و خوب	طَيِّبَاتٍ
اسراف کنندگان بدکاران ملائکه، فرشتگان	مُسْرِفِينَ مُفْسِدِينَ مَلَائِكَةَ	ظالمان، ستمگران	ظَالِمِينَ
آتش	نَارٍ	جهانیان	عَالَمِينَ
مردم	نَاسٍ	سختی	عُسْرٍ
پیامبر	نَبِيٍّ	بزرگ	عَظِيمٍ
نعمت	نِعْمَةٍ	دانش	عِلْمٍ
پدر و مادر	وَالِدِينَ	قرآن، کتاب خدا	قُرْآنٍ
دوست دارد	يُحِبُّ	بخورید	كُلُوا
روز روز قیامت	يَوْمٍ يَوْمِ الدِّينِ		

بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

ردیف	نام کتاب	گردآورنده / نویسنده / مترجم	سال انتشار	ناشر
۱	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران / انتشارات مدرسه
۲	قرآن مجید جزء سی ام	محمد مهترانی	۸۱	مرکز فرهنگی و انتشاراتی ایتاء
۳	آموزش روخوانی قرآن کریم و جزء سی ام	سید مهدی سیف	۸۲	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۴	آموزش روخوانی قرآن برای دانش آموزان دوره ی ابتدایی	غلامعباس سرشور خراسانی	۸۰	آستان قدس رضوی
۵	آخرین برنده، آخرین سنگ	مهدی شجاعی	۷۸	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۶	قصه ی گنج قارون	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	۷۹	آیه ی سبز
۷	قصه ی خضر و موسی (ع)	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	۷۸	آیه ی سبز
۸	قصه ی ایوب (ع)	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	۷۸	آیه ی سبز
۹	جزء سی ام قرآن کریم	ترجمه: مصطفی رحماندوست	۷۸	محراب قلم
۱۰	قصه های پیامبران، حضرت موسی (ع)	مصطفی وجدانی	۶۶	کتاب های برنده
۱۱	قصه های پیامبران، حضرت ابراهیم (ع)	مصطفی وجدانی	۷۸	پیام آزادی
۱۲	قصه های پیامبران، حضرت نوح (ع)	مصطفی وجدانی	۷۷	پیام آزادی
۱۳	قصه های قرآن، سلیمان و ملکه ی مورچه ها	مهدی قنبری	۷۸	همکلاس
۱۴	قصه های پیامبران، حضرت یونس (ع)	مرتضی امین	۷۸	پیام آزادی
۱۵	وعده ی الهی	غلامرضا آبروی	۷۸	پیام آزادی
۱۶	حضرت داوود (ع)	محمدباقر موسوی - علی اکبر غفاری	۷۸	پیام آزادی
۱۷	قصه ی آیه ها (کارت های قصه گویی)	طراحان: سحر حق گو، فاطمه رادپور، ماهنی تذهیبی	۸۸	افق
۱۸	چراهای شگفت انگیز قرآن کریم (۱ و ۲)	رضا نباتی	۸۸	محراب قلم

